

13 Iemand van jeugdigen leeftijd, die in Europa zijne opvoeding heeft genoten en bekend is met de Hollandische, Fran- sche, Engelsche, Hoogduitsche, Maleische en Sundnesche talen en door gestadigen omgang met Inlanders, bekend is geworden met hunne zeden en gewoonten, wencht op bijzake voorwaarden geplaatst te worden als admi- nistrateur op eene Landelijke onderneming in den West- bank van Java, dan wel op een Handelkantoor te Ba- tavia. Getuigschriften omtrent geschiktheid en goed gedrag kunnen overgelegd worden. Adres lett. Z. aan de redactie van den *Java-Bode*. (2058)

13 Mevrouw de Weduwe *De Wilde* met hare Kinderen vertrekt naar Europa. Ouders of Voogden welke hunne Kin- deren naar derwaarts wenschen te zenden, worden bij deze geïnformeerd dat zij genegen is de zorgen daarvan op zich te nemen, zowel voor den overtocht als in Ne- derland zelve; hierop reflecterende gelieven zich met franco brieven te adresseren aan haar dan wel aan de heeren *Dorrepaal & Co.* te Samarang. (2061)

13 Indien iemand zich wil associëren, die circa f 25/m. kan bijbrengen, is daartoe eene schoone gelegenheid, waar- omtrent men nadere inlichtingen kan inwinnen onder lett. A. B. Adres franco Postkantoor te Samarang. (2064)

13 Een Hollander, sedert eenige jaren werkzaam als onder-administrateur op eene groote suikerfabriek op Java, wenschte thans geplaatst te worden als *Administrateur* eener zoodanige fabriek, kunnende hij, betreffende zijne geschiktheid voor de vervulling van zulk eene betrek- king, de meest voldoende getuigenis verschaffen. Reflecterende gelieve men zich te adresseren onder letter A. aan de heeren *Lange & Co.*, boekhandelaren Batavia. (2071)

Loge de Ster in het Oosten.

Receptie in den 1sten graad, op Donderdag den 26 October 1855, des avonds ten 7 ure.

De Tweede Secretaris der Loge.

(2057)

D. JANNETTE WALEN.

Verloren

op Goenoeng Saharie een klein Hondje, wit met bruine vlekken, zijnde eene teef. De eerlijke vinder wordt verzocht dezelve tegen belooning terug te brengen bij den Uitgever dezes. (2050)

BELEEFD VERZOEK.

Onder kennisgave, dat het getal intekenaren op de, ten behoeve der noodlijdenden in Nederland, uit te gevene plaat, voorstellende *eene Inlandsche school in de kampong*, tot heden 528 beloopt, verzoekt de ondergeteekende beleefd aan H. H. intekenaren, die het bedrag daarvoor nog niet hebben overgemaakt, zulks ten spoedigste te willen effectueren.

A. VAN PERS.

BATAVIA, 24 October 1855.

128ste FRANKPORTER LOTERIJ.

Zesde Klasse.

Meete, Halve en Kwart Loten in deze klasse te bekomen.

Een Heel Lot à f 100. Een Half Lot à f 50. Een Kwart Lot à f 25.

Tien Halve Loten of Twintig Kwart Loten f 475. Twintig dito • Veertig dito - 900.

Bij

(2070)

H. M. VAN DORP, te Batavia.

SALON DE LA HARMONIE.

Samedi 27 Octobre, M. GILBERT, Rentier, Directeur, aura l'honneur de donner une séance

d'Optique, de Prestige et de Mécanique.

Le programme et les prix d'entrée seront envoyés à domicile. (2046)

PLAN

128ste FRANKPORTER STAATS LOTERIJ,

gewaarborgd en geautoriseerd door

DE VRIJE STAD FRANKFORT a/M.

Bijzondere aanbevelings-artikelen dezer bekende Loterij.

1. Deze Loterij is de oudste die bekend is, daar dezelve haar bestaan rekt sedert het jaar 1791.
2. Waarborg door het Gouvernement voor het Kapitaal noodig voor de volle betaling der prijzen aan de Deelnemers.
3. Administratie door eene Bijzondere Commissie aangesteld en onder toezicht der wetgeveude magt der Mooge Senaat.
4. Zekerheid gegeven bij de aangestelde Agenten.
5. De rechtvaardige uitvoering der trekkingen, daar ieder Nummer wordt getrokken en deszelfs Lot is duidelijk aangegeven in de Lijsten van het resultaat gedrukt, nagezien en uitgegeven door de aangestelde Commissie.
6. Trekking in Publiek en onmiddellijke beta- lung der gewonnenen Prijzen.

SPECIFICATIE

der

PRIJZEN EN PREMIEN

der

128ste Voornaamste Trekking der Frankforter Staats Loterij.

Meest voordeelige Kans.... Guldens 200,000

1 Kans van	150,000
1 " "	120,000
1 " "	115,000
1 " "	112,000
1 " "	110,000
1 " "	105,000
1 " "	104,000

1 Premie van	100,000
1 Prijs van	100,000
1 " "	50,000
1 " "	20,000
1 " "	15,000
1 " "	12,000
1 " "	10,000
2 " "	10,000
4 " "	16,000
8 Prijzen van 2,000 Guldens	16,000
100 " " 1,000 " "	100,000
100 " " 300 " "	30,000
5780 " " 100 " "	578,000

1 Premie voor het laatst getrokken nummer	3,000
1 " 2de " "	2,000
1 " 3de " "	1,000
1 " 4de " "	600
1 " 5de " "	350
1 " 6de " "	250
1 " 7de " "	200
1 " 8ste " "	160
1 " 9de " "	120
1 " 10de " "	100

De Frankforter Gulden heeft dezelfde waarde als de Nederl. Gulden.

Prijs der Actiën.

Eene Halve Actie 50 Gulden. Eene Kwartier Actie 25 Gulden. De volgende voordeelen worden genoten bij het nemen van meer- dere Actiën:

10 Halve Actiën, of 20 Kwartier Actiën, kosten slechts 475 Gulden.
20 " " " 40 " " " 900 " "

Te bekomen bij

1848)

H. M. VAN DORP, te Batavia.

128ste FRANKPORTER LOTERIJ.

Vierde Klasse.

Uitgekomen met een prijs van f 15, de nummers 18760, 24854, 6280, 18809, 17629, 4942, 14466, 4688, 14935, en No. 16745 met f 1000.

Vijfde Klasse.

Uitgekomen met een prijs van f 20, de nummers 12988, 7916, 17277, 24847, 22873, 14764, 12335, 19499, 857, 15117, 1382, 8977, 23981, en met f 100 No. 19500. (2069)

Boekhandel van M. van Dorp,

te Batavia.

Christelijke Gesangen voor de Evangelisch Luther- sche gemeenten; met Evangelien en Epistelen, in Mars- quin. f 6.—

Idem, idem, groote druk. f 8.—
Al de Boeken des Nieuwen Verbonds, uit het Grieksch op nieuw vertaald, met aantekeningen, etc., door G. Vissering. f 4.—

Dr. L. S. P. Meyboom, het leven van Jezus, I. 1 en 2 afd., 1 en 2 stuk. f 16.— (2051)

Muzijkhandel van H. M. van Dorp,

te Batavia.

— Goedkoopse Muziek. —

Liszt, Ouverture de Guillaume Tell. f 2.—
Prudent, Guillaume Tell, grande fantaisie. f 2.—
Idem, Quator de Don Pasquale f 1.50

Idem, Fantaisie sur l'air de Grace, de Robert le Diable. f 1.50

Willmers, un jour d'été en Norvège. f 2.—
Rosellen, Fantaisie brillante sur le songe d'une nuit d'été. f 1.50

Reijer, Fantaisie brillante sur la fille du régiment. f 1.50

Döhler, Fantaisies, variations et rondeaux final sur les motifs favoris de l'opéra Lucie de Lammermoor. f 2.—
Schobert, les filles du ciel, suite de valse brillantes. f 1.50

Dernière pensée musicale de Weber. f 1.—
Thalberg, Fantaisie sur la Muette de Portici. f 2.—
Prudent, Caprice, étude de concert sur J. Puritan. f 1.50

Rosellen, Fantaisie sur les Huguenots. f 2.—
Thalberg, idem, idem. f 2.—

Goria, la dame blanche, fantaisie brillante. f 2.—
Döhler, grande fantaisie et variations sur des thèmes favoris de Guillaume Tell. f 2.—

als mede:

Muziek voor fluit, gitaar, viool, met en zonder ac- compagnement van piano.

Pianosaren, etc. (2052)

FRAAIJE PASSERDOOZEN,

zeer volledig, en zorgvuldig bewerkt à f 25, f 30, f 40, f 50 en f 65.

Idem, idem, in étui, zeer beknopt à f 30.
Idem, idem, voor schoolgebruik à f 6, f 8, f 15, f 18.

Een fraaije Baromètre Metallique f 50.

Te bekomen bij
(2047) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Lithographisch Établissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortdoring aan 'tot het vervaardigen van allerlei lithographische wer- ken, als: handelspapieren, etiketten, visite- en adres- kaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Proeven van het werk zijn op aanvraag te bekomen.

(1832) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, September 1855.

VERGULDE LIJSTEN

in verschillende dimensien te bekomen bij
(1868) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Vertrekkende Personen.

Walker en Familie repatriëren. (2049)

Bij tijdige aankomst van de Mail van Sin- gapore zal de *Koningin der Nederlanden* naar Soerabaya over Samarang, op den 26sten dezer vertrekken.

Voor Vracht of Passage gelieve men zich te vervoe- gen bij

de Directeuren der N. I. Stoomboot-Maatschappij,
(2044) MACLAINE, WATSON & Co.
BATAVIA, den 18 October 1855.

die mij van God en het eeuwige leven sprak, hij was het, die mij tegen de verleidingen der wereld waar- schuwde en mij met behulp van een waardig evange- liedienaar in de hervormde kerk als lid deed treden. Toen was ik zestien jaren oud; meestal, wanneer mijn vader bij de repetities of opvoeringen tegenwoordig was, vergezeldde ik hem en schoon het leven der actrices mij dikwerf tegen de burst stuitte, zoo kwam toch langza- merhand de begeerte bij mij op, om het pad der kunst zelve te betreden. Wasn niet, mon cher Gérard," ging *Léonore* met een ligt blozen voort, "dat ik de actrice werd, die alle rollen, onverschillig van welken aard zij wesen mogten, zonder schromen op mijn nam. O, neen, ik raadpleegde (toen mijn vader na eenige aarzeling in mijn voornemen had bewilligd) steeds zijn oordeel en mijn geweten, en vond mijn hart de vrij- heid om in de gezegde rol te treden, dan speelde ik met overtuiging en lust, maar leerde tevens, schoon de lof mij had kunnen bedwelmen, dat het ware goede helaas! niet wordt begrepen en het zinnelijke, het meêrendeel houdt opgetogen. Drie jaren heb ik alzoó bij afwisseling het toneel betreden, maar hoe langer ik speelde, hoe meer mij de bedorvene rigting van het publiek verdroot; het gebrek aan degelijke stukken, vooral in het soort, waarin mijn vader bemind is, en waarin ik hem ter zijde stond, (want zonder hem speel- de ik nimmer) bracht mij al weder tot het besluit, om

het toneel te verlaten, of althans slechts dan te spelen, wanneer ik in mijne lievelingsrollen kon optreden. Zoo kwamen wij in den vacantiëtijd in Holland; ik werd ziek.....
— Herstelde — en werd de verloofde van den geluk- tigsten sterveling onder de zon," viel *van Guntheim* in. "O! *Léonore*, gezegend was het uur, toen mijn hart trilde bij de verzekering uwer wederliefde, gezeg- end is mijn lot, daar ik de kostbaarste parel gevonden heb."
— En die parel is — eene arme actrice," zeide *Léonore*, met eene ongekenstelede stembuiging, die *van Guntheim* werkelijk overde.
— Eene arme actrice! — herhaalde *van Guntheim*. "Goddank! eene goede actrice. Wat is de wereld, wat is vooral de groote wereld anders dan een warnest van acteurs en actrices? ieder speelt er de rol, die hij of zij zich eigen maakte, eene rol voor zich en anderen gevaarlijk; wel hem die, acteur op de planken, maar mensch, rechtschapen en goed in de samenleving is.
Wat wij in de vorige bladzijden schreven, waarde lezer, bevat meer tegenspraak dan intrigue, meer be- schouwing dan vertelling, en voor u, die slechts ge- boeid wordt door frappante situatiën en ijzige wekkende toneelen, zijn wij wellicht eenigzins vervelend geweest; maar — hebt gij ons niememin tot hiertoe gevolgd, 't zij dan met belangstelling, wij moeten uw geduld nog

een weinig op de proef stellen, om hier en daar nog een kijkje te nemen en alzoó een eind te leveren aan deze schets, bij gebrek aan stof tot eene schitterende ontkenning.
Wel aan dan, van uit het schoone Baden-Baden voeren wij u langs den spoorweg gemakshalve in de eerste klasse, naar Mainz, van Mainz naar Frank- fort aan den Main, die schoone, rijke stad, waar de kugels van 't jaar 1848 u nog in de muren der huizen worden angetoond; sporen vervolgens naar Coblenz en stappen op de stoomboot sde Stad Bonn," om daarmede de reis naar 't vaderland te vervolgen.
En nu welkom! in 't vaderland, welkom in de plaats, van waar wij uitgingen en — daar wij toch aan het welkom heeten zijn: Welkom! in de met lovers en bloemen versierde appartementen van den franchen ko- niek *Prevoost*, die reeds sedert zes weken met zijne *Léonore* en zijn aanstaanden schoonzoon is teruggekeerd in het hôtel l'Empereur.
Léonore was de bruid, en *van Guntheim* was — dronken of duizeling kan het niet genoemd worden, — *van Guntheim* was wonderlijk van vreugde.
Het oogenblik, waarin wij het jonge paar weder vin- den is uit de bruidsdagen, niet het aangenaamste te noemen; het was receptie. *Van Guntheim* zat naast zijne bevalige bruid op eene fraaije, met rood tryp bekleepte canceue.

Théâtre Français de Batavia.

Direction de **MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.**

Vendredi, 26 Octobre 1855.

3e représentation du 7me mois de l'Abonnement.

LA REINE DE CHYPRE

Le spectacle commencera à sept heures précises. (2062)

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, gezagvoerder *Prins*, is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang op den 10, 20 en 30 van iedere maand, en
Van Samarang naar Batavia op den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van **MACLAINE, WATSON & Co.**, alhier en te Samarang bij **McNEILL & Co.** (1906)

Voor Passagiers naar Nederland

wordt aangeboden

het nieuw gebouwd Nederlandsch Klipperschip **SENIOR**, gezagvoerder **K. L. SWART**.

Deze boden heeft een gezonken **Campano** en is nitmuntend ingerigt voor den overvoer van Familien en enkele Personen.

Het vertrek zal van hier plaats vinden medio November. Nadere informatiën bij

de Agenten. **C. BAHRE & G. KINDER.** (2032)

BATAVIA.

Zaterdag den 20 Oct jl. ontstond er brand aan boord van het alhier ter reede liggende Nederlandsche koopvaardij-schip **Egmond en Hoorn**, gezagvoerder **A. Glasener**, welke de geheele vernieling van dit vaartuig na zich sloopte.

De bijzonderheden van dit ongeluk zijn nog niet ten volle bekend, zoudat een volledig verslag deswegens, eerst in ons volgend nummer, zal kunnen worden medegedeeld.

In den namiddag van Zondag 21 dezer, viel hier, na eene bijna zes maanden geduurd en alles verschroeid hebbende droogte, de eerste verfrissende en verkwikkende regen. De bui duurde, vergezeld van onweder, ongeveer een uur en was vrij zwaar. Wij koesteren daardoor de hoop, dat wij spoedig eene gunstige weersverandering zullen ondervinden, te noodzakelijker, dewijl zich in deze dagen vele zieken, zoo onder de Europeanen als Inlanders, voordoen.

Van Bekasi, 22 October, ontvingen wij het volgende bericht:

De inlander **Siseeng**, opgezeten van het land **Tjibrum**, ging den 16 dezer, vergezeld van vier zijner makkers, gelijk hij van tijd tot tijd gewoon is te doen, op de herten- en bantingjagt. Dezen keer was hij echter niet gelukkig en trof geen dezer dieren aan, doch zag eenklaps, op een afstand van slechts zeven passen, een rhinoceros voor zich. Het was een hagehelijk ooggenblik voor den onverschrokken jager, doch hij verloor zijne tegenwoordigheid van geest niet, maar loote dadelijk zijn geweer op het dier en raakte het in het oog. De rhinoceros werd door dat schot voor een ogenblik bedwelmend, en van die omstandigheid maakte **Siseeng** gebruik om in den naast hem staanden boom te klimmen, doch zag ook het dier spoedig op dien boom afkomen, zoudat het zeer te betwijfelen valt of hij daarin wel lang eene veilige schuilplaats gevonden zou hebben, daar de krachtvolle woede van zulk een dier ligtelijk een boom ontwortelt. Zijn leven liep dus groot gevaar, dan gelukkig kwamen zijne makkers op het schot aansnellen, deden zeven schoten op den rhinoceros, waardoor hij ter aarde sturte, en maakten hem verder met bijlen en guloek af. Bij meeting bleek het dier 4 1/2 voet hoog te zijn en droeg het een hoorn van één voet lengte.

— Wat heeft ze aan? "Wacht, wij sullen het eens goed opnemen. Een wit zijden gedraasdeerd kleed, waarvan het lijf en de loshangende mouwen rijk met echte kanten zijn gegarneerd, omgert hare slanke gestalte. Hare heerlijke zwarte lokken, die langs de blanke slapen golven, worden bedekt door een krans van heerlijk blijvende oranje takjes; aan het rechter voetje, dat een weinig te voorschijn komt, bespeuren wij een wit netje schuente, terwijl de handjes in wit glacie gesloten, werkzaam zijn, te weten: het linker met de beantwoording van een toederen druk des bruidegoms, en het rechter met het vasthouden van een prachtig porte-bonnet, mede een der vele geschenken van haren dierbaren **Gerard**.

En hij? wel van **Guntheim** atak natuurlijk in de uniform; met de jonge bevordering was hij eerste luitenant geworden en door deze promotie, zowel als door de vergunning tot het huwelijk (na de onvermijdelijke storting daaraan verbonden) gloeide zijn hart behalve voor zijne bruid, wel het meest voor vorst en vaderland.

Na alzo eenigen tijd het jonge paar, met hunne betrekkingen — het waren de vader der bruid en een tante, benevens twee nichten des bruidegoms, almede de komende en vertrekkende heilwaachers, meerendeels officieren met hunne vrouwen of dochters, te hebben gadegelegd, werd de deur van het receptievertrek

— Men schrijft ons van Poerwakarta (Krawang) het volgende:

Maandag den 18den dezer brak er boven deze plaats een zwaar onweder los, vergezeld van allerhevigste windvlagen, die de vele, op palen gebouwde huizen, deden schudden. Hetgeen men vreesde gebeurde. Meer dan vijftig huizen waaiden omver en stortten in en anderen, waaronder ook eenige Europeesche woningen, werden zwaar beschadigd. Verblijvend was het evenwel, dat er dien dag veel regen viel, waaraan groote behoefte bestond.

— Deze dagen heeft zich een tijger (toetoe) op het erf van een der ingezetenen vertoond, naar het scheen afgekomen op het geluid van een kleinen tijger, die, aldaar gevangen gehouden, steeds des nachts een akelig gehuil doet hooren. De toetoe heeft echter niemand eenig letsel gedaan.

In de omstreken houden zich nog vele tijgers op, door de boschbranden uit hunne schuilhoeken verdreven. Zelfs zijn verscheidene huisgezinnen, uit vrees voor die woeste dieren, verhuist.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden: **Magelang**. — Op Zondag den 14 dezer, des voormiddags omstreeks 1/4 over 10 ure, werden hier, in westelijke richting, 2 kort op elkander volgende geluiden gehoord, welke, als zwaarder dan kanonschoten, algemeen worden gezocht veroorzaakt te zijn door de uitbarsting van den eenen of anderen berg in den westhoek van Java.

In de *Oostpost* van Woensdag 17 October No. 42 leest men:

Soerabaya, 17 Oct. 1855. Wij vervolgen ons bericht omtrent de kustroof nabij Soerabaya, in het vorig No. voorkomende.

Den 9 October des morgens ontdekte de uitgezondene kruisboot eene omgekeerde praauw, nabij den wal, Oostzijde van Soerabaya, bij **Pegendjeran** en **Kepoeti**. Dit vaartuig lag ongealagen met de mast in den modder vast. Bij het omkeeren vond men verscheidene kogelgaten in het hout, en 4 lijken in een klein hokje zamengedrukt, waarvan 1 van een Arabier, 1 van een Javan en 2 van Chinezen, die met lanssteken in buik, rug, borst, hals en hoofd afgemaakt waren, waarschijnlijk in hetzelfde hokje. Zij waren ontkleed en bereids geheel uitgeweekt en bijna tot onthuiding overgegaan. Van 11 menschen heeft men de lijken niet gevonden. De gevondene lijken werden begraven in een kuil aan wal. Al de kustbewoners, alhier duizenden in getal, wendden volslagene onwetendheid voor.

Wij herinneren ons een dergelijk voorval, een 20 jaren geleden. Juist deze kustbewoners wier getal van praauwen hunderden beloopt, hadden in gemeenschap met de spionnen der recherche eene rijkgeladene praauw bemist, en de opvarenden, waaronder een Europeaan, vermoord. Niemand der bewoners van **Medokan** wist er iets van. Bij onderzoek bleek evenwel dat juist zij de roovers waren. De gelden en goederen waren in de tambaks geborgen, en in de huizen vond men hoegenaamd niets. Ten gevolge van een en ander ondergingen er een anderhalf dozijn roovers de doodstraf te Soerabaya. Dit schrikte eenigzins af.

— Als een vervolg op het officieele bericht van den sident dezer plaats, voorkomende, in de *Oostpost* van 28 Sept. No. 39, waarbij bekend werd gemaakt, dat de opbrengst van de in teekening tot leniging van den ramp aan onze landgenooten in Nederland overkomen, hij den grooten watermoed in Maart van dit jaar, f 6061.98 bedragen heeft, en als een aanhangsel op het bericht van den boekhandel te Batavia, voorkomende in den *Java Bode* van 26 Sept. No. 77, waarbij de opbrengst van de in teekening op het werk: *Godenkschrift van de dijkbreuken en overstroomingen in de provincie Gelderland. Noord-Brabant en Utrecht in Maart 1855*, met de daarbij gestorte liefdadige giften werd opgegeven te zijn f 6831.85, is de redactie gelukkig haren lezers te kunnen berichten, dat de in teekening op dat werk, met de liefdegaven, door den werkzamen ijver van de heeren **geestelijken** dezer plaats, bij de boekdruckers **van Raalten & Kooke** en **E. Fuhri**, gezamenlijk heeft opgebracht het aanzienlijk zuiver bedrag van f 1264.—, welke som bereids aan de firma **Lange & Co.** te Batavia is overgemaakt.

— Men leest in het *Soerabayasch Nieuws- en Advertentieblad* van Woensdag 17 October 1855, No. 83:

Soerabaya, Zondag nacht om 1 ure, ontstond er brand in de Chinese kamp, die zich in den beginne vooral, door het gemis aan water, vrij ernstig liet aanzien; gelukkig heeft hij zich enkel bepaald bij een groot steenen huis. Deze brand wordt aan onvoorzigtigheid toegeschreven.

— Men bericht ons van **Ngawis**, dd. 10 dezer, dat de Europeesche sergeant der sappers **Spoelstra**, door den Inlandschen sapper **Djojo**, met een kris in de zijde gewond is en genoodde **Djojo** zich danks daarna heeft opgehangen. De sergeant verkeert niet buiten gevaar. De reden van dit feit is, dat de sergeant, volgens zeggen van **Djojo**, te streng diende!

op nieuw geopend en kwam de jonker van **Bierensteg** met — ja met — de baronesse, *donairière van Tal* in den zwaren ruw het vertrek binnen, tot onuitsprekelijke verbazing van den verloofden luitenant.

Het gelant der adellijke dame toekende eene werkelijk ontruering en toen zij het jonge paar was genaderd en door van **Bierensteg** aan de bruid als mevrouw van **Tal** was voorgesteld, zeide zij met eenige trilling, in de andere het Fransch suetvloeiend uitsprekende stem:

— Weinige maanden geleden had ik meermalen het het geseegen den thans gelukkige in mijne woning te zien. Sedert dien tijd zag ik hem niet terug. De oorzaak van zijn terugblijven ligt niet meer in het duistere voor mij, en wat zijne gevoelens omtrent mij ook wezen mochten, door den welgemeenden heilgroet, dien ik hem hier aan de zijde zijner waardige en schoone bruid kom brengen, vertrouwd ik, dat hij voortaan mijne vriendschap niet zal versmaden, maar dikwerf met zijne jonge gade mijne woning zal betreden; mag eene bejaarde vrouw, die ja de laatste maanden veel leeds wedervoer en tevens aan uwen vader, heminnelijke bruid, de meeste verplichting heeft." van **Guntheim** en **Léonore** zagen elkander verbaasd aan, terwijl het gelant van **Prevost** mede verwondering toekende, — "mag eene brjaarde vrouw" vervolgde de baronesse, — een moederloos, jeugdig echtpaar, dat gemis eenigzins

DE OOSTERSCHE KWESTIE

EN HET TOONEEL VAN DEN OORLOG.

De *Monitor* deelt het rapport mede van generaal **Pélissier**, betreffende eene nieuwe aan de Tschernaia bevochten zoge: het is gedagteekend uit het hoofdkwartier 18 Aug., gerigt aan den minister van oorlog en luidt als volgt:

Gij hebt uit mijne telegrafische dépêches van gisteren en eergisteren, de algemeene resultaten van den veldslag aan de Tschernaia vernomen; ik haast mij thans u mijn omstandig rapport mede te deelen, aangaande dezen, voor onze wapenen zoo rjemrijken dag.

Sedert eenige dagen deden zekere voortoecken, hoewel de vijand zich van elke zichtbare beweging onthield, ons gelooven dat hij ons op de linie van de Tschernaia zoude aanvallen. Gij kent onze stellingen, die nitmuntend en in al hare ontwikkelingen gedekt zijn door de Tschernaia zelf en daaruit afgeleid kanaal, hetwelk een tweede hinderpaal daartelt. Het Sardinische leger bezet den geheelen regtervleugel, tegenover Tchorgoun; de Fransche troepen bewaken het centrum en den linker-vleugel, welke zich, na eene tusschenruimte met de bergvlakten van Inkermann vereenigt. Behalve enige doorwaadbare ondiepten, welke evenwel niet talrijk en slecht zijn, verleenen twee bruggen den overtocht over de Tschernaia en het kleine kanaal: de eene een weinig stroomafwaarts van Tchorgoun onder het geschut der Sardiniers; de andere, de brug van Traktir, benedenwaarts gelegen en bijna op het centrum der Fransche stellingen.

Indien men van deze stellingen voor zich uitziet, ontwaart men aan de overzijde van de Tschernaia meer regs de hoogten van Choulion, welke na in gulvende bergvlakten veranderd te zijn, eenigzins onverhoeds aan de Tschernaia uitkomen, beneden Tchorgoun, tegenover de Sardiniers. Deze hoogten worden tegenover ons centrum lager en van dit punt tot aan de rotsachtige wanden van de bergvlakten van Mackenzie strekt zich eene vlakte van 3 a 4 kilomètr's breedte uit. Langs deze vlakte passeert de weg van Mackenzie over de brug van Traktir de Tschernaia om, na onze positien te hebben doorloopen, in de vlakte van Balaklava uit te komen.

Op onze geheele linie werd goede wacht gehouden. De Turken, die de bergachtige halve maan van Balaklava bezetten, hielden Alzou in het oog en generaal **Allonville**, eveneens gewaarschuwd, verdubbelde zijne waakzaamheid in de honge vlakte van **Baidar**. Ik was overigens gerust voor dezen geheelen uitersten regtervleugel; het is een van die bergachtige streken, waar het onmogelijk is massa's te doen manoevreren; de vijand kon er dus niet anders dan geveinsde demonstratie doen. Dit gebeurde inderdaad. In den nacht van 15 op 16 dezer, deed generaal **Allonville** mij waarschuwen, dat hij krijgsvolk voor zich had, doch hij wist door zijne houding, den vijand ontsag in te boezemen, welke dan ook aan dien kant niets uitrigtte en hem niet durfde aanvallen.

Gedurende dien tijd rukte het gros der Russische troepen, die de hoogten van Mackenzie waren afgedaald of van **Al-Toder** kwamen, begunstigd door den nacht, naar de Tschernaia op; regs trokken de 7de, 8de en 12de divisie de vlakte door en links volgden de 17de, een gedeelte van de 6de en de 4de de bergvlakten van Choulion. Eene zeer talrijke cavallerie en 160 stukken geschut ondersteunden de infanterie.

Een weinig voor het aanbreken van den dag, trokken de voorposten der Sardiniers, welke als *éclaireurs* tot op de hoogten van Choulion geplaatst waren, terug en kwamen de tijdig aanbrengen, dat de vijand met groote massa's naderde. Weinig tijds daarna bezetten de Russen inderdaad de hoogten van den regteroever van de Tschernaia met hun geschut en openden het vuur tegen ons.

Generaal **Herbillon**, die de Fransche troepen op dit punt kommandoerde, had zich tot het gevecht gereed gemaakt: regs van den weg van Traktir had hij de divisie **Fancheux** geplaatst met de 3de batterij van het 12de regiment artillerie; op het centrum zijne eigene divisie met de 6de compagnie van het 12de; links de divisie **Camou** met de 4de batterij van het 12de. Van zijn kant had generaal **La Marmora** zijne troepen in positie gesteld.

Terzelfder tijd plaatste zich de fraaie divisie **Afrikaansche jagers** van generaal **Morris**, bij welke zich ijlings de talrijke en dappere cavallerie van generaal **Scarlet** gevoegd had, achter de mamelons van **Kamara** en **Traktir**. Deze cavallerie was bestemd om den vijand in de flank te vallen; ingeval hij er in mocht slagen door een der openingen van Tchorgoun, Traktir of van de tusschenruimte aan de linkerszijde van generaal **Camou** door te breken.

Kolonel **Forgeot**, kommandant van de artillerie op de linie der Tschernaia, hield 6 batterijen rijdende artillerie, waarvan 2 van de keizerlijke garde, in gereedheid om als reserve te kunnen handelen.

vergoeden, in mijn hart is eene plaats voor ulieden geopend, door de leering ontvangen, door het verlies geleden...."

Mevrouw van **Tal** hield op met spreken. De woorden hier geuit, hadden haar veel, oneindig veel gekost en nu — nu haar hart ontlast en de overwinning op zich zelve behaald was, nu behield zij naauwelijks de kracht om zich staande te houden, en het min of meer verwarde antwoord van den bruidegom aan te hooren, die even als zijne bruid haar ten slotte hartelijk de hand drukte, waarna de baronesse, doorden Franschen komiek in persoon naar eenen zetel werd geleid en daar, door een glas water hare kalme weldra terug bekam.

(Wordt vervolgd.)

Zes Turksche bataillons van het leger van Osman pacha, aangevoerd door Sefer pacha, waren ons te hulp gekomen.

Ten slotte liet ik de divisien Levallant en Dulac en de keizerlijke garde oprukken; indrukwekkende reserves, welke wel in staat waren de meest nadeelige toevallen te kunnen beletten.

De digte nevel, die over de Tschernaïa hing en de rook van het geschut dat reeds begon te vuren, beletten het punt te onderkennen, tegen hetwelk de vijand den aanval dacht te heproeven, toen op onze uitersten linkervleugel de 7de Russische divisie, de divisie Camou aanviel. Ontvangen door het 50ste linieregiment en het 3de regiment Zouaven, die den vijand met de bajonet aanvielen en het 82ste regiment, dat hun flank bedreigde, waren de vijandelijke colonnes genoodzaakt eene halve wending te maken, het kanaal weder over te trekken, en konden het vuur onzer artillerie niet ontgaan, dan door zich eerst ver van daar weder te verzamelen; deze divisie verscheen niet meer op het slagveld.

Op het centrum was de worsteling langduriger en hardnekkiger. De vijand had twee divisien doen oprukken tegen de brug van Traktir. Verschillende colonnes stormden gelijktijdig op de brug, en op de aangebrachte middelen van overtocht, als ladders, vliegende bruggen, enz.; zij trokken de Tschernaïa over en daarna de daaruit afgeleide gracht, waarna zij moedig onze positiën naderden. Doch verrast door eene aanvallende beweging van de generaals Faucheux en Failly worden de colonnes overhoop geworpen, genoodzaakt de brug, welk door het 95ste regiment bezet is, weder over te trekken, en tot aan den overkant door het 2de regiment Zouaven, het 97ste linie regiment en een gedeelte van het 19de bataillon jagers te voet vervolgd.

Intusschen vormden de Russen, terwijl het kanon aan weerszijden bulderde, hunne colonnes van aanval op nieuw. De nevel was verdwenen en het was gemakkelijk hunne bewegingen te onderscheiden. Hunne 5de divisie versterkte de 12de, welke storm had gelopen, en de 17de maakte zich gereed de hoogte van Choulion af te dalen, ten einde deze twee divisien te ondersteunen.

Generaal Herbillon versterkte generaal Faucheux alstoen met de brigade Cler en voegde aan generaal Failly het 73ste regiment toe. Buitendien beschikte kolonel Forgeot over 4 in positie gestelde batterijen rijdende artillerie, zoodat hij in het geheel 7 batterijen tegen de aanvallers in het front kon doen werken. De tweede poging der Russen, hoe krachtig ook, stuitte op onze tegenstand af, en zij moesten met aanzienlijk verlies terugtrekken.

De 17de Russische divisie, welke van de hoogten was gekomen, groote benden tirailleurs voor zich uitziende, slaagde niet beter. Heldhaftig ontvangen door de brigade van generaal Cler en eene halve batterij der keizerlijke garde, op zijn linkerflank aangevallen door de troepen der divisie Trotti, die haar van nabij bestookte, werd die divisie genoodzaakt de Tschernaïa over- en terug te trekken achter de batterijen, welke de hoogten, van waar zij gekomen was, bezetten.

Van dit oogenblik af, negen ure 's morgens, was de terugtocht van den vijand duidelijk zichtbaar; zijne lange colonnes verwijderden zich zoo spoedig mogelijk, onder de bescherming van aanzienlijke massa's cavallerie en eene geduchte artillerie.

Gedurende een enkel oogenblik was ik voornemens een gedeelte der cavallerie te laten chargeren, ten einde van de brug van Choulion de overblijfselen van de 17de divisie op de brug van Traktir terug te werpen; ik had tot dat einde verschillende escadrons Afrikaansche jagers doen opzitten, waarbij zich Sardinsche escadrons en een regiment van generaal Scarlett, het 12de regiment Indische lanciers, hadden gevoegd. Doch de terugtocht der Russen was zoo snel, dat wij slechts een klein getal gevangenen zouden hebben kunnen maken, en deze fraaije cavallerie zoude van het vuur der nog in positie gestelde artillerie hebben kunnen lijden. Ik oordeelde het dus beter haar voor zulk eene geringe zaak niet bloot te stellen. Generaal La Marmora had overigens deze hulp niet noodig om de geavanceerde stellingen, welke zijne voorposten op de hoogten van Choulion bezetteden, te herneemen.

Ten drie ure was het geheele vijandelijke leger verdwenen. De divisie der garde en de divisie Dulac vervingen de in het vuur geweest zijnde divisien in hare stellingen, daar zij eenige rust noodig hadden. Ik zond de divisie Levallant naar het eerste legercorps en de cavallerie keerde naar hare gewone bivouacs terug.

Dit schitterend wapenfeit strekt tot groote eer van de infanterie, de rijdende artillerie der garde, die der reserve en van de artillerie der divisien. Ik zal Uwe Exc. weldra verzoeken de namen dergenen, die belooningen verdiend hebben, onder de oogen van den keizer te brengen en aan zijne bekrachtiging te onderwerpen, die, welke ik in zijnen naam reeds heb kunnen uitreiken.

Onze verliezen zijn ongetwijfeld smartelijk, doch zij staan niet in verhouding tot het belangrijke der verkregen resultaten en tot die, welke wij den vijand hebben doen ondervinden. Wij tellen: 8 hoofd-officieren gekwetst, 9 mindere officieren gedood en 55 gekwetst, 172 onder-officieren en soldaten gedood, 146 vermist en 1163 gekwetst.

De Russen hebben in onze handen gelaten 400 krijsgangevangenen; het aantal hunner dooden kan men begrooten op meer dan 3000 en dat hunner gekwetsten op meer dan 5000, waarvan 1626 soldaten en 38 officieren in onze ambulances zijn opgenomen. Onder de door ons gevonden dooden bevonden zich de lijken van twee generaals, wier namen ik nog niet heb kunnen ontdekken.

Het Sardinsche leger, dat zoo moedig aan onze zijde heeft gestreden, heeft ongeveer 250 man buiten staat van gevecht. Het heeft den vijand veel aanzienlijker verliezen toegebracht; een honderdtal gevangenen en ongeveer 150 gekwetsten zijn in handen der Sardiniërs gevallen. Het smart mij Uwe Exc. te moeten berigten, dat generaal La Marmora mij heeft kennis gegeven dat de generaal, graaf di Montevoglio, wiens karakter en talenten hij op hoogen prijs stelde, op eene roemrijke wijze aan het hoofd zijner brigade gesneuveld is.

Ik moet mededeelen kennis van Uwe Exc. brengen den spoed, waarmede de Engelsche cavallerie van generaal Scarlett, welke generaal Simpson wel ter mijner be-

schikking had willen stellen, op het slagveld is verschenen. De krijgshaftige houding dier overschoone escadrons, verraadde een ongeduld, waaraan de gelukkige en spoedige ontknooping van het treffen, belette niet te kunnen voldoen.

De Engelsche en Sardinsche batterijen, alsmede de Turksche batterij, welke Osman-Pacha in de nabijheid van Alson gezonden had, hebben met veel bekwaamheid en een goeden uitslag gevurnd. Ik heb Osman-Pacha bedankt voor den spoed, waarmede hij mij Sefer-Pacha (generaal Kosoielzki) met zes bataillons Turken heeft toegezonden. Vier dier bataillons hebben gedurende den dag de in de nabijheid van Tchorgoun gelegen passen bezet.

Niets opmerkenswaardigs is dien dag aan den kant van Sebastopol voorgevallen. De generaals de Salles en Bosquet waren overigens gereed elke poging van de belegerden met kracht af te slaan.

De dagorder, welke generaal Pélissier tot de troepen heeft gerigt, na het gevecht aan de Tschernaïa, luidt als volgt:

Soldaten!

Gij hebt dapper gevochten op den 16den dezer en het Russische leger gestraft voor zijne vermetele poging, om zich van onze stellingen van de Tschernaïa meester te maken. Hoewel uwe zege den dag na St. Napoleon is behaald, blijft zij niettemin waardig het feest van uwen keizer. Niets kon hem aangenamer wezen dan de nieuwe aanwerf, waarmede gij uwe arenden hebt omkransd. Vijf afdeelingen Russisch voetvolk, ondersteund door een talrijk geschut en aanzienlijke massa's cavallerie, een geheel uitmakende van zestig duizend man, hebben uwe linien aangetast. De vijand rekende er op, u daaruit te verjagen en u op het strand van Chersonesus te werpen. Gij hebt zijne verwaande hoop verijdeld, op heel zijn front heeft hij eene nederlaag geleden, en de Sardiniërs, aan uwen regter vleugel, hebben zich uwe waardige mededingers getoond. De brug van Traktir is het tooneel van een heldenstrijd geweest, die de dappere regementen, welke er aan deel hebben genomen, met roem overlaadt.

Soldaten!

Dit gevecht, waarin de Russen meer dan zes duizend man en verscheidene generaals hebben verloren, 2200 gekwetsten of gevangenen en hun materieel in onze handen latende, lang te voren beraamd, voor het overtrekken der rivier, doet de grootste eer aan generaal Herbillon, die het gezag voerde over de linien der Tschernaïa, en aan zijne afdeeling. De afdeelingen Camon en Faucheux hebben haren ouden roem gehandhaafd. De brigade-generaals de Failly, vooral Cler en Wimpffen, de kolonels Douay, Polhés, Danner en Castagny, hebben regt op de dankbaarheid van het leger. Ik kan hier al de strijders niet naar waarde aanstippen, maar ik moet vooral de kundige leiding roemen, die de kolonel Forgeot aan onze brave kanonniërs heeft gegeven, het schitterende gedrag van het geschut der keizerlijke lijfwacht en van de afdeelingen. Eene Engelsche batterij, van den bergtop, die Tchorgona beheerscht, heeft ons veel geholpen om den vijand tot den aftogt te dwingen, zonder dat wij onze achterhoeden noodig hebben gehad. De Turken, van eenen valschen aanval bevrijd, zijn ons met zes bataillons en eene batterij te hulp gekomen. De Engelsche ruitery was met de Sardinsche escadrons gereed, om de dappere Afrikaansche jagers van generaal Morris te ondersteunen, bijaldien de vervolging des vijands noodzakelijk voor de zegespraal had kunnen zijn. Maar ik heb onze groote onderneming niet uit het oog verloren en uw bloed willen sparen, na eenen uitslag te hebben bekomen, die eenmaal te meer uwe voortreffelijkheid bewijst, boven dit zoo hoog opgevoeld Russisch voetvolk; een uitslag, die de voorbode van nieuwe overwinningen is en uwe regten op 's lands dankbaarheid verhoogt.

Voor Sebastopol, 17 Augustus.

De Opperbevelhebber,

A. PÉLISSIER.

De brief des keizers aan den generaal Pélissier, heeft te Parijs in hooge mate de aandacht getrokken, omdat uit dit schrijven niet zonder grond belangrijke gebeurtenissen voorspeld kunnen worden. Het stuk zelf is van den navolgenden inhoud:

Generaal!

De nieuwe zege, die aan de Tschernaïa bevochten is, bewijst voor de derde maal sedert de opening van den oorlog, dat de geallieerde wapenen die des vijands in het open veld overtreffen; zij strekt tevens tot eer voor den moed der troepen en getuigt voor het doeltreffende der door u genomen beschikkingen. Ontvang mijne gelukwenschingen en breng ze aan het leger over. Zeg aan die dappere krijgslieden, die sedert meer dan een jaar ongehoorde vermoijenissen verdroegen, dat de eindpaal hunner beproevingen niet ver verwijderd is. Sebastopol zal, naar ik mij vlei, weldra onder hunne slagen vallen, en wanneer die gebeurtenis mogt verschoven worden, dan is het mij uit inlichtingen, die als stellig kunnen worden aangenomen, bekend, dat het Russische leger den strijd in de Krim gedurende den winter niet meer zal kunnen volhouden. De in het Oosten behaalde roem, heeft uwe wapenbroeders in Frankrijk getroffen; zij branden van begeerte om uwe gevaren te deelen. Het is dan ook ter wille van het dubbele doel, van aan hunne edele begeerte te voldoen, en eenige rust te bezorgen aan hen, die reeds zoo veel deden, dat ik bevelen heb gegeven aan den minister van oorlog, ten einde alle de regimenten die in Frankrijk achter bleven, van lieverlede in het Oosten die regimenten zullen gaan vervangen, welke naar het vaderland terugkeeren. Het is u bekend, generaal! hoezeer het mij smartelijk was, dat ik verre van een leger terug gehouden werd, dat nog meer glans om onze adelaars verspreidde; maar thans vermindert mijn leedwezen daarover, doordien gij mij in het verschiep den naderenden en gelukkigen einduitslag doet zien, die zoo vele heldhaftige pogingen moet bekroonen.

En thans, generaal! smee ik het Opperwezen dat Hij u in Zijne heilige hoede houde.

Gedaan op het paleis van St. Cloud, den 20 Augustus 1855.

NAPOLÉON.

Als een blijk van bezwaren, welke de belegering van Sebastopol heeft opgeleverd en nog oplevert, wordt meld, dat de Franschen achtervolgens, in eene rigting van in alles 17 uren gaans, loopgraven hebben gegraven, of moesten daarstellen, en dat wel op eenen zeer moeilijken en veelal steenachtigen grond; dat de dien in deze loopgraven, zowol door het weder als door van des vijands, zeer bezwaarlijk is geweest; dat 85 batterijen hebben opgeworpen en daaronder een belangrijke, maar dat dit veel volk heeft gekost, dat alleen het opwerpen en wapenen van de batterij No. 22, met slechts drie stukken, den Franschen verlies van 856 soldaten heeft berokkend.

De *Moniteur* deelt den inhoud mede van eenige brieven van den generaal Pélissier aan den minister van oorlog, welke langs gewonen weg zijn ontvangen.

Daaronder komt voor, in de eerste plaats, dat reeds den 18den Augustus en derhalve slechts twee dagen na den slag van de Tschernaïa, de generaal Simpson de Franschen bevelhebber kennis heeft gegeven, dat, zoodra koningin Victoria door den telegraaf van de behaalde overwinning onderrigt is geworden, H. M. heeft gegeven om de dappere bondgenooten, uit haren naam, geluk te wenschen met den uitslag van dit gevecht; in hetwelk zij de roemrijke militaire vermaardheid hunner natie waardiglijk hebben gehandhaafd.

Voorts blijkt het, dat reeds den 16den de generaal Pélissier eene portefeuille, met voorwerpen van waarde, welke denkelijk aan den generaal Read had toebehoord, aan den Russischen generaal Gortschakoff heeft gezonden, met berigt, dat men het lijk van den generaal Read, die vermoedelijk was gesneuveld, zou trachten te vinden. De Russische generaal heeft daarop geantwoord, dat hij dit bewijs van beleefdheid alleszins waardeerde, en den generaal Pélissier daarvoor bedankte.

Den 17den heeft den generaal Pélissier geklaagd over het bedrijf der kanonniërs op de Mackenzie-hoogten, die gedurig op de Fransche ambulance vuur gaven, de Franschen daardoor verhinderden de Russische gekwetsten te hulp te komen.

Den 18den heeft de generaal Pélissier op nieuw daarover geklaagd, en gemeld, dat van zijne zijde de parlementaire vlag was geheschen, maar dat, door voortdurend vuren der Russische batterijen nog niet de Russische gekwetsten hadden kunnen worden verzorgd, dat echter, tot dien tijd toe, 38 gekwetste officieren en 1620 onderofficieren en soldaten in de Fransche hospitalen waren opgenomen.

De generaal Gortschakoff heeft, onder dagteekening van den 19den, den Franschen bevelhebber op nieuw zijn dank betuigd voor de ten behoeve der Russische gewonden betoonde zorg, en daarbij gevoegd, dat de bevelhebbers der batterijen op de Mackenzie-hoogten hadden berigt, dat zij vuur hadden gegeven, ten gevolge van het voortdurend vuren der Fransche tirailleurs op de Russische soldaten, die zich beijverden om de Russische gekwetsten weg te dragen; dat het niet mogelijk is uit te maken van welke zijde de eerste schoten zijn gevallen, maar dat de bevelhebbers aan voorposten verplicht zijn de algemeene voorschriften te volgen, dat het aan de hoofden is opgelegd om, bijzondere gevallen, de nuttelooze onheilen, welke oorlog medebrengt, te verhoeden, en dat hij gaarne wilde erkennen, dat de Fransche bevelhebber daarvoor zoo veel mogelijk tracht te voorzien.

Bij de mededeeling van een en ander, verzekert generaal Pélissier, dat de Russische batterijen het vuur hebben voortgezet, nadat de Fransche tirailleurs hunne reeds hadden gestaakt, en dat zulks geenszins tot eer der Russische artillerie verstrekt, maar dat intusschen de generaal Gortschakoff regt laat wedervaren aan de menschelijkheid der Fransche soldaten, die zich zoo edelmoedig betoonen na den strijd als krijgshaftig in het gevecht, en dat hij er roem op draagt het bovendien dergelijke mannen te mogen voeren.

De Engelsche soldaten en zeelieden schijnen zich zowat te hebben toegelegd op het berooven van de lijken der op het slagveld van de Tschernaïa liggende Russen, zoodat de generaal Simpson de wege eene dagorder heeft uitgevaardigd.

NEDERLAND.

Rotterdam, 7 Augustus. De weersgesteldheid liet ons vorig berigt in het geheel niets te wenschen over. Eene aangename warmtegraad bleef bijna onafgebroken heerschen en er viel weinig regen.

Deze gunstige toestand heeft veroorzaakt, dat in de Tielerwaard eenige duizende bunders land, die sedert de jongste overstromingen nog onder water stonden, konden droog gemaakt worden. In het lage gedeelte van Gelderland echter, blijft nog eene aanzienlijke uitgestrektheid gronden onbruikbaar.

Ten behoeve der noodlijdenden door dien watersnood zijn blijkens de *Staats-Courant*, nog ontvangen van de directie der handels sociëteit de *Vereeniging te Batavia*, twee wissels, te zamen bedragende f 15,755; en eene assignatie, groot f 3,348,14; als: van Suriname f 3,596 49; Curaçao f 1,487,60½; Aruba f 10158½; en Bonaire f 162,46.

Den 16 Augustus is Z. M. de koning uit de residentie naar Amsterdam vertrokken. Z. M. werd in de hoofdstad met gejuich ontvangen en vertoende zich dadelijk na aankomst aan het paleis op het balkon.

Den 17 heeft Z. M. een togt door de geheele Zaanstreek ondernomen en o. a. Zaandam bezocht. Ten 10 ure werd Z. M. en H.D. gevolgd door eene commissie uit den stedelijken raad aan boord van de stoomboot *Mercurius* te Amsterdam verwelkomd. Ten 11 ure in Zaandam aangekomen, is Z. M. op de stoomboot ontvangen door den burgemeester, aan het hoofd van den raad en vergezeld door eene eerewacht van 32 voornamen ingezetenen, naar het stadhuis geleid, alwaar later door den burgemeester aan Z. M. zijn voorgesteld de leden van den raad, de officieren der schutterij, enz. Vooraf had Z. M. op het balkon de luide toejuichingen van de duizende toeschouwers ontvangen en minzaam beantwoord.

Na deelgenomen te hebben aan een dejeuner, wandelde Z. M. met H.D. gevolg naar het huisje van Czaar Peter en bezog daarna eenige gedeelten van de stad. Met de stoomboot *de Zaanstroom*, maakte Z. M. een togt langs de Binnen-Zaan, voorbij de gemeenten Koop aan de Zaan, Zaandijk, Wormerveer en verder noordwaarts tot den Koogerpolder, het verbindingspunt van

Zaan met het groot Noord-Hollandsch kanaal. Ten vroege nam Z. M. deel aan een diner en vertrok met de stoomboot *Mercurius* ten 7½ ure, uitgeleid tot Amsterdam door het stedelijk bestuur en de eewacht.

Z. K. H. de prins van Oranje met Zr. Ms. fregatschip *Doggersbank*, den 11 Juli te Cadix aangekomen, heeft aldaar den volgenden Zondag een stierengevecht afgewoond, dat te Santa Maria aan de overzijde werd gehouden en waarop het geheele état-major namens den prins was uitgenoodigd. Het stierengevecht had voor de belangstelling verdiend. Een der Matadores had van Z. K. H. een goudstuk ontvangen, toen hij een der dieren had afgemaakt. Behalve dat de prins alle bijzondereheden te Cadix heeft bezocht, heeft Z. K. H. ook een uitstapje gedaan naar Sevilla. Den 28 is men wederom in zee gestoken, om Gibraltar te bezoeken, waar den 29 Juli is aangekomen; de prins heeft den 30 en 31 de vestingwerken alsook de Britsche oorlogsstoomboot *Medusa* bezigtigd. Den 1 Aug. heeft de *Doggersbank* met den prins Gibraltar weder verlaten, en den 14, vergezeld van het stoomschip *Sindoro*, na een overtocht van 13 dagen, te Malta aangekomen. Z. K. H. was voornemens met de *Sindoro* naar Syracuse en Messina te vertrekken. Men meldt o. a., dat de prins ook de Canarische Eilanden zou bezoeken. Beide schepen worden half October hier te lande terug verwacht.

Ter gelegenheid van des prinses 18den verjaardag, den 4 Sept. ingevallen, heeft Z. M. hem tot kapitein bevorderd bij het regiment grenadiers en jagers en tot luitenant-ter-zee 1ste klasse, beide *à la suite*.

Volgens een bericht, door de *Hamb. Nachr.* mededeeld, zou de kroonprinses van Zweden en Noorwegen (prinses Louise der Nederlanden) te Sandefjord, door een val, het ongeluk hebben gehad een arm te breken.

Prins en prinses Hendrik zijn den 9 Augustus naar Luxemburg vertrokken. Naar men verneemt, zou de prins tot het einde van dit jaar aldaar vertoeven.

Z. M. heeft in een bijzonder gehoor ontvangen den heer *Hasselman*, oud Resident in de Vorstenlanden op Java. Die heer heeft, uit naam van wijlen den sultan van Soerakarta, aan den koning een geschenk aangeboden, bestaande uit eene met brillanten omzette kris, en dito ingelegde lans, en voorts een met paarden en zeer fraaie stenen ingebonden Javaansch album, alles van zeer hooge waarde.

Den 27 Aug. des avonds ongeveer 8 ure, is de generaal-majoor K. E. baron van *Heerd*, kommandant van de 1ste brigade kavallerie, buitengewoon adjudant van Z. M., ridder van de militaire Willemsorde, ridder der orde van den Nederlandschen leeuw, kommandeur der orde van de Eikenkroon, ridder der orde van den Roode adelaar 2de klasse met de ster, — na een smartelijk lijden, in 58jarigen leeftijd te 's Gravenhage overleden.

Den 29 Augustus jl. is te Breda overleden de heer K. A. *Goets*, gepensioneerd generaal-majoor der infanterie, kommandeur en ridder van onderscheidene orden.

Op den 14 Aug. werd aan den gepensioneerden kolonel van het Indisch leger, H. G. *Krusseman*, aangeboden een fraai bewerkte zilveren theeservice, vervaardigd bij den heer *Verschuur* te Amsterdam, als blijk van achting van de officieren in de 2de militaire afdeling op Java, in welk kommandement die achtenswaardige hoofdofficier gedurende 8 jaren het bevel voerde.

Maandag 27 Augustus heeft de generaal *Gey van Pittius* het kamp bij *Zeyt* geïnspecteerd, benevens het corps mineurs en sappeurs, en de werken in oogenschouw genomen, welke aldaar onder toezigt van den luitenant-kolonel *Muschart* zijn daargesteld. Te dier gelegenheid heeft men onder andere manoeuvres, 7 fougassen en 8 mijnen laten springen.

Men verneemt, dat de heer *Gey van Pittius* bijzonder tevreden was over hetgeen door de genie was verricht, terwijl de vele bezoekers, die opgekomen waren om deze operatie bij te wonen, inzonderheid getuigen van de welwillendheid, waarmede zij in de gelegenheid gesteld werden, zich een denkbeeld te kunnen vormen van de wijze van belegeren of verdedigen eener vesting, enz.

Als een vervolg omtrent de reis van den prins van Oranje deelen wij nog mede: In den avond van den 19den Augustus begaven de prins en zijn gevolg benevens de kommandant van de *Doggersbank*, allen te Malta aanwezig, zich aan boord van de *Sindoro*, om de voornaamste havens van Sicilië te bezoeken; doch op het oogenblik dat het anker zou worden geligt, werd een gebrek aan de machine ontdekt, en deze omstandigheid, gevoegd bij de ontvangst op dien dag van een bericht bij den consul, dat de cholera te Catania en Syracuse was uitgebroken, deed den prins besluiten af te zien van zijne reis naar Sicilië, en na van den gouverneur en verdere autoriteiten afscheid te hebben genomen, verliet Z. K. H. den 23, aan boord van de *Doggersbank*, door den *Sindoro* geselept, het eiland Malta, koers zettende naar Texel, over Cadix om daar kolen in te nemen.

ENGELAND.

In Groot-Brittanje is vooral de aandacht zeer getrokken geweest op de reis van de koningin met haren gemaal en twee oudste kinderen naar Frankrijk, en hebben de toekomen der publieke opinie deze gelegenheid waargenomen, om den lof van het verbond van Frankrijk en Engeland, nog eens te verkondigen. De laatste parlementszittingen hadden weinig belangrijks, zij werden den 14den Augustus namens de koningin door den kanselier der schatkist geprorogeed. De aandacht is ook nog steeds op de gebeurtenissen in het Oosten en Noorden gevestigd, en men blijft zich nog steeds vleijen met den

goeden uitslag der onderneming. De minder gunstige uitkomst van het bombardement van Sweaborg had een onaspeggamen indruk gemaakt, doch de overwinning bij de brug van Traktyr heeft dien weder uitgewischt.

Het hof is van zijn uitstap naar Frankrijk in goeden welstand wedergekeerd en zal zich eerlang naar Schotland begeven.

— Den 8 Aug. des avonds, werd te Londen eene openbare bijeenkomst ter zake der herstelling van Polen gehouden, waaraan ruim twee duizend personen deel namen, onder welke men sir R. Peel, lord Harrington en verscheidene andere parlementleden opmerkte, terwijl sir de Lacy Evans, de markies van Breadalbane, lord Shaftesbury en anderen geschreeven hadden, dat zij verhinderd waren op te komen. Graaf Harrington presideerde, en ving aan met zijn leedwezen te betuigen, dat sir de Lacy Evans, de held van Alma en Balaklava zijne plaats niet bekleeden kon. Hij zou eenige woorden over het heilige Rusland spreken. Van Peter den Grooten af leefde het alleen om te veroveren. Het heeft Polen vermoord, hetwelk, naar het oordeel van alle behoudende staatslieden, onafhankelijk had moeten blijven. Keizer Alexander I, die een waarlijk groot man was, zou het niet opgeofferd hebben, maar Nicolaas heeft het verworfd. Op die wijze is de Russische mogendheid aangewassen, van welke Frederik de Grooten zeide, dat, zoo zij heden te Constantinopel kwam, zij binnen twee jaren te Koningsbergen heerschen zou. Op het Weener congres waren de groote mannen het daarover eens, dat Polen hersteld moest worden, en later voorspelde de grootste man van zijnen tijd, Napoleon, dat Europa binnen vijftig jaren Republikeinsch of Kozaksch zou wezen. Als Rusland Constantinopel bemagtigde, zoude het Indische rijk, de onafhankelijkheid van Europa en de vrijheid der Middellandsche zee in gevaar zijn. Oostenrijk is zoo ver gegaan van den afstand van Gallicie aan te bieden, om tot Polens herstelling mede te werken, mits een zijner aartshertogen daar regeren zou. Mogelijk zal men zich verwonderen, dat lord Palmerston, die groote voorstander der Europeesche vrijheid zich tegen de herstelling van Polen verklaard heeft, onder voorgeven, dat Frankrijk dan België overmeesteren en daaruit een Europeesche oorlog ontstaan zou. De spreker meende echter, dat lord Palmerston hierin gelijk had, doch deze heeft later zelf verklaard, dat Rusland eene bestendige bedreiging voor Duitschland is. Sommigen, dus ging hij voort, noemen Polen een revolutionairen staat, en achten, dat zijne herstelling hetzelfde zijn zou als de wereld in vuur en vlam te zetten. „Des te beter,” riep een buitenlander, die tegenwoordig was. „Maar, vervolgde graaf Harrington, het is Rusland, dat door zijn despotismus, de revolutionairen en roode republikeinen heeft doen ontstaan. De tijd is gekomen, om paal en perk aan zijne veroveringen te stellen. Men moet zijne vervoering met Polen voorkomen, opdat het zijne magt niet binnen vijftig jaren verdubbele. Wij kunnen zulks beletten. Reeds hebben wij zijnen handel vernietigd en dien colossus er toe gebracht, niets meer dan papieren geld te hebben, dat men in Engeland voden noemen zou. Wij moeten Bessarabie binnenrukken, en daar den Poolschen standaard opheffen. Vooral moeten wij ons voor de strikken wachten, die ons in ons eigen parlement gespannen worden. De slang wordt onder allerlei vormen teruggevonden. Lord Russell heeft zich te Weenen zeer slecht gedragen. Als oud soldaat gisp ik hem, dat hij zijne instructie is te buiten gegaan. Hij heeft zich door de Russische slang laten begoochelen.” De voorzitter besloot met de vergadering te vermanen, alle middelen tot herstelling van Polen als onafhankelijk staat aan te leggen.

Lord Ehrington deed het eerste voorstel, in gelijken geest, waarop sir R. Peel het woord nam. Hij hoopte, dat weldra 200,000 Polen, die thans nog in het Russische leger dienen, de regten hunner voorvaderen zouden wreken. Er zijn, vervolgde hij, menschen, die voor te groote bloedvergieting voor de zaak van vrijheid en recht terugdeinzen. Engeland moest aan de spits treden, en evenzeer voor Polen en Italië als voor Turkye kampen. Men sprak veel van gelede nederlagen; welke waren die? Rusland heeft, van den aanvang des oorlogs af, nog geen duim gronds gewonnen en Europa stelt vertrouwen in Engeland. Frankrijk is onze bondgenoot, Sardinië is met ons, wij hebben Zwitsersche en Italiaansche legioenen. Maar er is nog meer te doen; van de Zwarte zee af tot de Oostzee toe rijst de kreet om Polens herstelling, van dat te midden des vredes zonder oorzaak vernield land.

Nu sloeg de heer Collett het volgende amendement voor: „Dat deze vergadering, terwijl zij de herstelling van Polen hartelijk wenscht, niet vergeten kan, dat deszelfs nationaliteit, inzonderheid door de trouwelooheid van lord Palmerston, van 1830 tot 1846, vernield is en dat, zoolang lord Palmerston minister zal zijn, Polens herstelling niets meer dan eene hersenschim zal blijven, naardien lord Palmerston tot hertoe den oorlog op die wijze gevoerd heeft, dat hij Rusland niet schaden kon, en vredesvoorstellen heeft gedaan, die de onafhankelijkheid van Turkye zouden vernietigen.” Toen ontstond een vreeselijk geraas, men wilde den heer Collett huiten de deur werpen en de voorzitter noemde zijn voorstel een Russisch amendement, dat hier niet te pas kwam. Dewijl de heer Collett zijn amendement niet wilde intrekken, verliet graaf Harrington den voorzitterstoel, die door den heer Thompson werd ingenomen. Toen sloeg de heer Dall voor bij het amendement van den heer Collett het voorstel tot vorming van een Poolsch legioen te voegen, en met deze bijvoeging werd het aangenomen, zonder dat het oorspronkelijk voorstel zelfs in stemming gebracht werd. Na drie hoere's al voor de koningin, ging de vergadering in zeer opgewonden staat uiteen.

BELGIE.

De hertog en hertogin van Brabant zijn van hunne langdurige reis teruggekeerd.

— Een Russisch soldaat, die in Frankrijk als krijsgesvangenen was, is er in geslaagd om uit Brittanje te ontsnappen. Geene andere taal dan de Russische kennende, hield hij zich als stom en kwam bedelende van het eene dorp tot het andere. De naspelingen der Fransche politie ontgaande, te Brugge, waar hij zeer verwonderd was te vernemen, dat hij zich niet meer op

Fransch gebied bevond. Hij is naar Brussel opgezonden, waar het Russisch gezantschap hem de middelen verschaft, om naar zijn vaderland terug te keeren.

DUITSCHLAND.

In den staat van zaken in Duitschland is geene verandering gekomen, en wat men ook moge gezegd hebben van eene meerdere neiging van Oostenrijk, om zich bij de Westersche mogendheden aan te sluiten, blijkt het echter, dat thans de Duitse mogendheden het eens zijn, omtrent hare houding in het groote geschil, en dat zij bij hare gewapende neutraliteit zullen volharden.

— De keizer en de keizerin van Oostenrijk zullen, naar men verneemt, in het begin van September voor een korten tijd naar Ischl vertrekken en de keizer zal aldan gevolg geven aan de uitnoodiging des konings van Beieren, om de gemensjagt op Berchtesgaten bij te wonen. Vervolgens zal het keizerlijke paar de reeds vroeger voorgenomene reis naar het Lombardisch-Venetaansche koninkrijk volvoeren.

— De Oostenrijksche regering heeft den aan de grenzen van Montenegro kommanderenden Oostenrijkschen generaal Mamula gelast, vorst Daniëlo te doen weten, dat Oostenrijk niet zal dulden, dat bij voortdaring rooftogten uit dat land op Turksch grondgebied worden ondernomen, en dat, indien daarin niet wordt voorzien, er middelen van bedwang zullen worden aangewend, ten einde dergelijke ongeregelheden te straffen.

— De buitengewone oorlogskosten hebben in het jaar 1853 niet meer dan 5,700,000 fl. bedragen, maar in het jaar 1854 ruim 91,290,000. Voor het loopende jaar 1855 worden zij op ruim 30 miljoen geraamd.

— Eene zeer invloedrijke partij aan het Oostenrijksche hof, dezelfde welke zoo bepaald tegen elk verbond van Oostenrijk met de Westersche mogendheden gestemd was, heeft in den laatsten tijd pogingen aangewend, om de Oostenrijksche regering te bewegen, bemiddelend op te treden in de geschillen tusschen Rome, Turkye en Madrid en om als eerste katholieke mogendheid van Midden-Europa, des noods ten gunste van de rechten der katholieke kerk tusschen beiden te komen. De andere en veel magtiger partij aan dit hof, welke aan de zijde der ministers staat, daarentegen, wil uit overweging van den tegenwoordigen staatkundigen toestand, dat de geschillen van den H. Stoel en de cabinetten van Turkye en Madrid als eene binnenlandsche aangelegenheid der hierbij betrokkene landen beschouwd worden. Het is zeker, dat zich onze keizer en zijne ministers voor de laatstgenoemde meening verklaard hebben, maar dat ingeval in Sardinië naar aanleiding van de geschillen onlusten mogten ontstaan, de Oostenrijksche regering zorg zou dragen, dat zij geen gevaarlijk, de rust van Italië bedreigend karakter aannamen.

DENEMARKEEN.

De Sondtol-kwestie begint de gemoederen sterk bezig te houden, vooral in het noorden van Duitschland, sedert het cabinet van Washington zijn bepaald voornemen heeft te kennen gegeven, om zich niet meer aan de heffing van dien tol te zullen onderwerpen. Op den eisch tot afschaffing van het tusschen Denemarken en de Vereenigde Staten bestaande tractaat, welke eisch op den 14den April door den Amerikaanschen gezant te Kopenhagen geschiedde, antwoordde de Deensche regering op den 17den daaraanvolgende door eene nota, welke bestaan, beurteling bevestigd en ontkend, thans buiten twiifel schijnt. Men verzekert zelfs, dat Denemarken geneigd is, om in schikking te treden met Pruisen, zoo niet tot geheele afschaffing, dan toch tot verlichting van dien tol, welke op geen land zwaarder dan op Pruisen drukt. De handel uit de Oostzeehavens met die van de Noordzee geschiedt reeds grootendeels met minder kosten en spoediger over land door middel van spoorwegen. De Deensche regering is daargeneigd tot het sluiten eener transactie, waarbij zij eene schadevergoeding zou kunnen bedingen, welke baar later wel eens kon geweigerd worden.

— Uit Kopenhagen meldt men, dat men daar prins Albert, de gemaal van Koningin Victoria, verwacht. De prins zou met het koninklijke jagt daar aankomen; en dan verder de Oostzee opvaren, om aan de vereenigde vloeten een bezoek te brengen.

— Brieven uit Kopenhagen melden, dat de gezondheidstoestand des konings van Denemarken hopeloos is; hij lijdt aan het water in de borst in zoo hevigen graad dat hij het liggen niet meer kan verdragen, maar altijd overeind moet zitten, en dikwerf verplicht is, om in eene tent verblijf te houden, omdat hij het in de kamer niet houden kan. Er wordt voortdurend een stoomschip gereed gehouden, om bij het overlijden des konings, zijne gemalin onverwijld naar Zweden over te brengen. Men denkt, dat de minister v. Scheel haar zal volgen. De opvolger is prins Ferdinand, deze echter heeft de Deensche grondwet nog niet erkend.

RUSLAND.

Een brief uit Odessa van den 26 Juli meldt, dat den vorigen dag eene dagorder van den opperbevelhebber prins Gortschakoff, gedagteekend uit het hoofkwartier op de hoogte van Inkermann bij Sebastopol, van 16 Juli, was uitgevaardigd, waarin gemeld wordt, dat de metropoliet Filaret van Kiew, op het voorbeeld van vroegere tijden, aan de Russische troepen het heilige wonderdoende beeld van de Moeder Gods uit de Kiewsche kapel heeft geschonken. Tevens meldt de opperbevelhebber, dat Innokenti, de aartsbisschop van Cherson en Taurie, den 8sten Juli het garnizoen van Sebastopol met wijwater besprengd, en het medegebrachte beeld van den H. Metophon ingezegend heeft. In het begin van die dagorder zegt prins Gortschakoff, om het gewigt van geschenken aan te toonen, dat de tegenwoordigheid van heiligen beelden bij de Russische troepen de oorsprong is geweest van zoo vele overwinningen op de vijanden van Rusland, dat onder anderen, het wonderdoende beeld van de Moeder Gods van Smolensko aan de Russische wapenen eene reeks van overwinningen tot verdrijving van 20 volkeren uit Rusland bewerkte en daarop de Russische troepen van Moskou naar Parijs gevoerd heeft.

— De dood van den admiraal Nachimoff is een de treu-

pen medegedeeld bij eene dagorder van prins Gortschakoff, waarin hij den overledene als het model voor den Russischen soldaat schetst, en voorts de verdiensten van den afgestorvene opsomt. Onder de bijzonderheden, welke de *Mil. Zeit.* bij deze gelegenheid betreffende den admiraal Nachimoff mededeelt, behoort, dat hij, toen de vijand door een flankmarsch te volbrengen, bezit had genomen van de kust ten zuiden van Sebastopol en zijne loopgraven geopend had, prins Mentchikoff had verzoekt hem toe te staan met de vloot de reede van Sebastopol te verlaten en den vijand een slag op leven en dood te leveren. Mentchikoff overwoog rijpelijk dit heldhaftig plan, maar gaf wijselijk aan Nachimoff een weigerend antwoord. Hiermede echter nog niet uit het veld geslagen, rigtte Nachimoff zich regtstreeks tot den groot-admiraal den grootvorst Constantijn en tot den keizer, maar laatstgenoemde schreef hem in een brief de volgende woorden: „Dat de overwinnaar van Sinope nimmer vergete, dat de gehoorzaamheid aan de bevelen van den boven hem gestelden eene der luisterrijkste krijgseuigen is. Gij moet aan de door prins Mentchikoff gegevene bevelen gehoorzamen.” Sedert moet eene groote koelheid tusschen Mentchikoff en Nachimoff geheerscht hebben. Met droefheid zag de laatstgemelde achtervolgens de schepen der Zwarte zee ontwapenen en zinken. Men wil dat hij opzettelijk den dood opzoekt. Op den dag, dat de graaf Oster-Sacken hem als opperbevelhebber der troepen van Sebastopol, zijne onvoorzigtigheid onder het oog bragt in het wagen zijns levens, hetwelk zoo veel waard was voor Rusland, antwoordde Nachimoff op trotschen toon: „Uwe Excell. zoude hetzelfde doen, indien men u den degen uit de hand rukte om die met een stok te wapenen.” Toen Istomine was gesneuveld, betreurde Nachimoff niet zozeer den dood van zijn strijdmakker als hij zijn lot benijdde, daar hij niet langer noodzaak was de schande van de Russische vlag te aanschouwen. Nachimoff leefde nog 16 uren na gekwetst te zijn. Zijn einde voelende naderen, sprak hij tot de hem omringende matrozen met deze woorden: „Mijne kinderen! vergeet niet het kruis (de Russische krijgsvaan) aan den mast te hijschen tegenover den vijand, even als gij bij Sinope gedaan hebt.” De dood van Nachimoff heeft het garnizoen van Sebastopol geheel ontmoedigd en vooral de matrozen, wier afgod hij was. De generaal Chruleff, een waardig tegenhanger van Nachimoff, wat dapperheid en stoutheid betreft, sprak deze woorden, toen zijn wapenbroed in het graf gelaten werd: „Bergen van vijandelijke lijken, dappere zeeheld! zullen uw gedenkteeken zijn.” „*Da budet tak!*” (zoo zij het) schreeuwden de omstanders.

Het te Brussel verschijnend Russisch dagblad *le Nord* bevat een artikel over het bewerken van sommigen, dat Ruslands krachten uitgeput zijn, welk bewerken als drangreden gebezigt wordt, om den oorlog tegen dien staat met kracht voort te zetten, daar Rusland op het punt zoude zijn, om ten gevolge van uitputting te bezwijken. Ter wederlegging van dit bewerken wijst *le Nord* slechts op één verschijnsel, te weten, het vormen van den landweer in Rusland. Eenige weinige maanden geleden, zegt *le Nord*, riep de stem van keizer Nicolaas de natie tot verdediging van het vaderland te wapen, en op dit oogenblik hebben reeds 18 van de 64 gouvernementen, waaruit Rusland bestaat, aan deze oproeping voldaan, er staan meer dan 250000 man geheel gewapend en uitergest, gereed om het bedreigde grondgebied te verdedigen van de kust der Oostzee tot aan de loopgraven van Sebastopol, zonder dat deze geduchte krijgsmagt iets kost aan de schatkist, gekleed, uitergest en onderhouden als zij wordt door den adel; en toch willen de Engelsche dagbladen doen gelooven, dat het juist de Russische adel is, welke den keizer zoude beletten, den oorlog tot het uiterste vol te houden. Het Russische dagblad vraagt, welke van de beide krijgvoerende mogendheden het meest levenskracht bezit, die, welke zonder eenige inspanning en als het ware van zelve een leger doet te voorschijn rijzen van meer dan 250000 man, of die, welke nu reeds noodzaak is om tot vernieuwing zijner uitgeputte strijdmagt niet alleen de soldij harer strijders te verhoogen, maar ook om bij gebrek aan landstroepen; door kracht van geld wervingen te doen in alle hoeken van Europa en Amerika. Wij laten, zegt *le Nord*, deze vraag aan Engeland ter beantwoording over, indien zij niet al te onbescheiden mogt schijnen. Ten slotte beweert het dagblad, dat hoe langer de oorlog duurt, hij des te hardnekkiger en bloediger zal worden, en er des te minder kans op vrede voor Europa zal ontstaan. Deze vrede kan niet op eene spoedige en gemakkelijke wijze gesloten worden, ten zij hij beruiste op wederkerige eervolle voorwaarden; Rusland zal er geene anderen aannemen.

De Russische keizerlijke garde is, naar men zegt, nog niet op het tooneel des oorlogs aangekomen; de officieren, die men onder de dooden heeft gevonden, in de uniform van dat corps gekleed, bij eenen uitval van het garnizoen van Sebastopol, waren officieren, die reeds sedert geruimen tijd bij het leger in de Krim waren toegevoegd. Volgens een brief uit Odessa worden, sedert het bombardement van Ghenitchi en de vernieling der werken, welke deze stad met den landtong van Arabat verbonden, duizende Russische soldaten gebezigt, om door het opwerpen van versterkingswerken den doortocht van de Stinkzee te bedekken of ten minste ontoegankelijk te maken, daar anders vaartuigen van geringen diepgang daar door zouden kunnen varen. Buitendien worden onafgebroken nieuwe versterkingen uit het binnenste van Rusland en uit Polen naar Besarabie gezonden en men verzekert, dat behalve de ligting van de landweer, welke thans bijna geheel gewapend is, ook de nieuwe ligting, welke zal plaats hebben in al de provincien, met uitzondering van Lijf-land en Esthland, op de meest gestrenge wijze zal uitgevoerd worden. De gevorderde lengte der manschappen zal verminderd en zoo weinig mogelijk vrijstellingen verleend worden. Deze ligting is de 5de in de twee laatste jaren.

ITALIE.

Uit Italie luiden de berigten omtrent de staatkundige stemming aldaar, steeds ongunstig. Te Turijn, Genua, Spezzia, alsmede te Rome en te Napels hebben gedurig arrestation plaats en het is niet meer te betwijfelen, dat de staatkundige toestand te Rome allezins strekt, om het besluit tot het zenden van eene geheele divisie

tot versterking der Fransche bezetting, te rechtvaardigen, gelijk het zich ook aan den anderen kant schijnt te bevestigen, dat de Sardijnische vesting Alessandria eene Fransche bezetting zal verkrijgen.

— Men verwacht altijd, dat er in Sept. een consistorie zal worden bijeengeroepen, in hetwelk de waardigheid van kardinaal aan Prins Lucien Buonaparte, den zoon van den Prins van Canino, zal worden opgedragen. Het concordaat met Oostenrijk is geteekend: de strijd is echter, naar men verzekert, zeer heftig en langdurig geweest, vermits de Oostenrijksche onderhandelaar, de aartsbisschop van Weenen, zich steeds grondde op het patent, hetwelk in 1772 aan Keizer Joseph II is verleend, en zwaarigheid maakte om daarvan af te wijken. De Keizer heeft niet kunnen toegeven, ten aanzien van de zoo moeilijke aangelegenheid der gemengde huwelijken, maar heeft, zoo men beweert, het openbaar onderwijs aan de zorg van de bisschoppen overgelaten.

— Uit den kerkelijken staat verneemt men nog steeds klagen over de rooverijen, welke in weerwil van alle gestrenge maatregelen, nog geen einde willen nemen. Zoo leest men in een brief uit Rome van 14 Aug. „Dezer dagen vielen op den weg van Sienna naar Rome niet minder dan zeven rooveraanvallen voor.” Te Napels en op het eiland Sicilie verspreidt eene andere ramp grooten schrik onder de bevolking, te weten: de staatkundige vervolgingen, welke dagelijks toenemen en voornamelijk tegen de constitutionele partij gerigt zijn.

— Door een der half officiële bladen wordt, in berigten uit Rome van den 22 sten Aug. medegedeeld, dat de Fransche bezetting dier pauselijke hoofdstad haar verlangen heeft te kennen gegeven, om almede, bij de thans in de Krim plaats hebbende krijgsverrigtingen, te worden vertegenwoordigd; dat de minister van oorlog dien ten gevolge den generaal de Montreal heeft gemagtigd, om vijftien man van elke compagnie daartoe aan te wijzen, en dat alzoo een bataillon van 400 man is zamengesteld, hetwelk naar Civita-Vecchia is getrokken, om van daar, met een stoomschip, naar het tooneel van den oorlog te worden overgebracht. Deze soldaten zullen spoedig door uit Frankrijk te verwachten manschap van de laatste ligting worden vervangen, zoodat de regimenten steeds voltallig zullen worden gehouden.

TURKIJE.

Men leest in het *Journal de Constantinople*, 19 Julij: De courier van Trebisonde heeft ons tijdingen van Kars aangebragt, loopende tot 29 Junij. Onze correspondent schrijft ons het volgende:

Gij moet thans zeer verlegen over ons zijn, doch wees gerust, de Russen hebben ons nog niet vernield en zullen het, hopen wij, ook zoo gemakkelijk niet doen.

Den 28 deed de vijand eene voorwaartsche beweging in drie colonnen, de eerste gerigt tegen Halez Pachatabiade, de tweede tegen Kauré-Tabia en de derde, als reserve, op een eerbiedwaardigen afstand. De twee eersten hadden ieder op de flanken eene batterij rijdende artillerie, en de cavallerie reed als veldontdekkers vooruit. Op 2 à 3000 meters afstand van ons maakten de Russen halt en, voor zooveel wij bespeuren konden, reed de generaal Mouravieff met zijn staf vooruit om onze stellingen te verkenen.

Wij waren gereed om den vijand te ontvangen. Al de Turksche en Engelsche officieren bevonden zich in de batterijen. Vassif Pacha en de generaal Williams reden door de gelederen, de troepen aanmoedigende, die overigens de grootste geestdrift en het verlangen om zich met den vijand te meten, aan den dag legden. Na twee uren tijds trokken de Russen, even zoo als zij gekomen waren, zonder ons aan te tasten, terug, om hun geweten gerust te stellen, twee huisjes, die zij op weg ontmoetten, verbrandende.

Heden, 29 Junij, heeft zich eene vijandelijke colonne naar het zuiden op den weg van Erzeroum op marsch begeven. Waar gaat zij heen? Dat weet de hemel.

Doen wij overigens onzen vijanden recht aan; al den tijd dat de beweging van den 24st. duurde, konden wij de juistheid hunner manoeuvres, hun krijgstuicht en hulpbronnen, die zij voor hun stelsel van vervoer schijnen te bezitten, bewonderen.

Wat ons betreft, zoo zal onze minderheid in aantal ons steeds beletten de stad te verlaten om den vijand slag te leveren, en wij moeten ons bepalen bij het afwachten zijner aanvallen, doch ons kamp, dat zeer versterkt is, loopt geen ernstig gevaar.

De gezondheidstoestand van ons, 13 à 15,000 man sterk leger, is zeer voldoende. Met leedwezen moet ik echter melden, dat wij gebrek hebben aan ruitery en onze manschappen slecht gewapend zijn, terwijl de Russische dragonders er integendeel in alle opzichten alerprachtigst uitzagen. Gij moet echter weten, dat het ontslaan van een groot aantal bachi-bouzouks in het afgelopen jaar, onze getalsterkte aanzienlijk verminderd heeft.

De laatste van Constantinopel aangekomen courier is in handen van den generaal Mouravieff gevallen, die met eene waarlijk te loven kieschheid en hoffelijkheid, ons al onze particuliere brieven onopengebroken heeft doen toekomen; de officieelen heeft hij echter behouden. Er zijn maatregelen genomen om een zoodanig voorval niet meer plaats te doen hebben.

— Het *Journal de Constantinople* deelt twee uit de Dardanellen geschreven brieven mede over de haspelingen met de Bachi-Bouzouks van het Engelsch-Turksche corps, waaraan geen einde schijnt te komen. Na al de buitensporigheden, plunderingen en andere slechtheden, welke de vreedzame bevolking zulk een grooten schrik op het lijf gejaagd hebben, dreigden die elendelingen, naar luid van een dier brieven, ook nog met het verbranden der stad te eindigen. Toen heeft de Fransche consul de bevelhebbers der Fransche en Engelsche stoomschepen de *Euménide* en *Tisiphone*, officieel uitgenoodigd den Turkschen Gouverneur de sterke hand te bieden, waarop die officieren een gedeelte hunner matrozen met twee veldstukken hebben ontscheept. Deze vertooring was voldoende om den oproerlingen vrees aan te jagen, doch het platte land was minder gelukkig.

De gelude brief is in de volgende bewoordingen vervat:

Dardanellen, 10 Julij.

Laatstleden Zaterdag heeft een gedeelte der deserteurs, versterkt door een vijftigtal anderen, die de eer-

sten spoedig gevolgd waren, eene pachthoeve in Troyade, toebehoorende aan den heer *Calbert*, geplunderd; er had zelfs een bloedig gevecht plaats, waaraan twee der bandieten het leven verloren. De pachthouder venaar *Michel Gosland*, een Savoyaard van geboorte werd zeer mishandeld en het kan wel een wonder genoemd worden, dat hij aan de vervolgingen en kogel-dier oproerlingen heeft mogen ontsnappen, om ons een zwaarwigtige tijding te kunnen overbrengen.

Naarvolgens een rapport van den oppergeneesheer, het digt bij Reinkaul nieuw opgerigt Engelsch hospitaal, schijnt dat dorp door de bandieten te zijn aange-tast. Er had bloed gevloeid en men vreesde het oogenblikken te zien plunderen en verbranden. Om onheil zooveel mogelijk te weren, heeft men met een stoomschip 300 Turksche soldaten derwaarts gezonden en men hoopt daardoor dat onweer in die streken beletten uit te breken, ten minste af te leiden.

Niettemin zullen de gevolgen dier desertie, welke overigens steeds toeneemt, altijd aan beide kanten noodelottig zijn, want iedereen begrijpt ligtelijk, wat er verwachten is van eene bende, die, alvorens te vertrekken, de Engelsche vlag, over de tent van den generaal *Beatson* waaijende, aan flarden gescheurd heeft en thans in de grootste wanorde dit gedeelte van Anatolie doorkruist. Het overgeblevene aantal Bachi-Bouzouks loopt slechts 500 man. De generaal *Beatson* wil naar de Krim doen inschepen; een gedeelte wil aan de last voldoen, anderen weigeren te gehoorzamen. Men zullen zien, wat er van komt. Intusschen zijn het gisteren ongeveer 500 Syrische ruiters ontscheept en generaal steunt op hen om zijne bevelen te doen opvolgen, doch het is natuurlijk te vreezen, dat het slecht voorbeeld ook hen tot ongehoorzaamheid en wanorde zal doen overhellen.

Een brief uit Jeruzalem van 6 Aug. meldt, dat *Mozes Montefiore* zich reeds sedert een paar weken aldaar bevindt. Hij bragt aanzienlijke sommen mede tot het verbeteren van den toestand der Joodsche bevolking in Palestina, onder anderen een bedrag van 12,000 pd. st. door een Amerikaan geschonken tot het oprichten van een hospitaal te Jeruzalem. Sir *Mozes* verlan ook voor het land zijner vaderen op eene duurzame wijze nuttig te zijn, en hoopt zijne geloofsgenooten over te halen tot colonisatie, tot welk einde hij firmans van de Porte medegebragt heeft. Vooral heeft hij zijne aandacht op de vlakke Rephaim gevestigd, maar verweg het grootste gedeelte der Joden van Jeruzalem zijn weinig ingenomen met zijne colonisatie-plans en daar Sir *Mozes* niet, zoo als hij zijn vroeger verbleef, aalmoezen in klinkende munt uitdeelt, maar die gelden slechts tot algemeen nuttige irrigatingen besteden, zoo bedreigt hem een Cherim met den beveluek der synagoge, gelijk ook in het vorige jaar tegen een agent van den heer v. Rothschild, den heer *Cohen*, uitgevaardigd werd. Het voorwendsel, waarvan thans de Rabbijnen gebruik maken, is een bezoek dat sir *Mozes Montefiore* afgelegd heeft in de Omarmoskee, alwaar hij de plaats van het allerheiligste in den ouden Joodschen tempel met ongewijde voeten betreden heeft.

— De Porte toont veel ijver om den toestand van het Turksche leger zooveel mogelijk te verbeteren en te versterken. Dagelijks gaan transporten troepen onder alle bedenkelijke vlaggen naar de Aziatische kust. Men rekent, dat met inbegrip van de ongeregelde troepen reeds 60,000 man, waarvan ten minste de helft goed geoefend is, tegenover de Russen staan. Men moet dus ook te Kars gerust zijn, nadat het den generaal *Muravieff* mislukt is de vesting door eene verrassing te bemagtigen. De tijding van Schamyls dood wordt thans als geheel uit de lucht gegrepen beschonwd, daarentegen vindt de tijding, dat hij in Georgie gevallen is, meer geloof.

— Het wordt al meer en meer zeker, dat de staat van zaken in Azie zeer haghelijk is; men twijfelt bijna niet meer aan de waarschijnlijkheid, dat Erzeroum door de Russen zal genomen en vernietigd worden. Men heeft dan ook weinig hoop, dat de tegenwoordigheid van Omar-Pacha iets zal toebrengen, om eene gunstige wending aan de zaken der Turken in Klein-Azie te geven. Overigens schijnen de geallieerden zich weinig te bekommeren om den voortgang der Russen aldaar, want men meldt als zeker, dat de heer *Thouvenel* te Constantinopel heeft verklaard, dat de Fransche regering geene operatie in Azie zoude ondernemen, alvorens het in de Krim tot eene beslissing was gekomen.

— De zaak der Turken in Azie staat zeer haghelijk. De Russ. Inval. bevat een rapport van den generaal *Muravieff*, gedagteekend uit het dorp *Tiume* van 28 Julij, waarin verslag gegeven wordt van een paar gelukkige expeditien, op 15 en 21 Julij volbragt door de onderbevelhebbers *Baklanoff* en *Kamkoff*. Wij hebben reeds vroeger melding gemaakt van een gerucht, dat 8 Aug. te Trebisonde in omloop was, volgens hetwelk de Turken bij *Kupri-Kior* zouden geslagen en een Russische generaal bij *Erzeroum* zoude genaderd zijn met een park artillerie en 12,000 man. Andere brieven van Trebisonde van 7 Aug. melden, dat de generaal *Muravieff* aan den bevelhebber te Kars een termijn van tien dagen had gesteld, om hem de vesting over te leveren, onder belofte het garnizoen vrijelijk te laten uittrekken. Een en ander doet vreezen, dat Omar-Pacha te laat zal komen in Azie, indien het waar is, dat hij zich met een groot gedeelte van zijn leger in de Krim derwaarts zal begeven.

— Binnen weinige jaren kan de Turksche regering eene stoombootvloot bezitten, welke in getal en grootte der schepen al de staten van den tweeden rang, en zelfs het escader van Rusland in zijn tegenwoordigen toestand, overtreft. Geheel in stilte werd de Turksche stoombootvloot in dit jaar met niet minder dan 10 oorlogsstoombooten vermeerderd, van welke 3 op de werven van Sinope, Ismid en Constantinopel gebouwd zijn. Onlangs werd een groot ijzeren Britsch schroefschip voor Turksche rekening aangekocht en er zijn te Constantinopel kooporders gegeven voor nog meerdere schepen in Engeland en zijn op Turksche werven de kiel en voor drie nieuwe fregatten gelegd.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven 8 Aug. Bulgersteyn, Maas, v. Banjoewangie.
 Lamina Elisabeth, Gersen, v. Batavia.
 Nederlands Koning, Tromp, v. Batavia.
Heloetsluis 9 Aug. Japara, Kramers: Hoop van Capelle, Bok, v. Akyab.
 Madura, Drajer, v. Tjilatjap.
 Erasmus, Scharper, v. Soerabaya.
Tasel 9 Aug. Voorwaarts, Bus, v. Batavia.
 Nijverheid, Mooy, v. Batavia.
 12. Burgemeester van Rhénon, van der Meer van Kuffelen, v. Batavia.
 Rembrandt van Rhijn, van Wijngaarden, v. Batavia.
 Gelderland, Crap Hellingman, v. Soerabaya.
 Amicitia, Jansen, v. Batavia.
 Minna, Monkhouse, v. Akyab. — Jupiter, van der Mey, v. Banjoewangie laatst v. Mauritius.
 Jacq. en Elise, Sikkens, van Akyab.
 Johanna Catharina, van Loou, v. Akyab laatst v. de Kaap de Goede Hoop.

Vlaaringen 10 Aug. Edouard Marie, Eeltjes, v. Banjoewangie (n. Middelburg).

Vertrokken.

Brouwershaven 18 Aug. Batavia, Lammerts van Bueren, n. Akyab.
 23. Everdina Elisabeth, Tonjes, n. Hongkong. — Prinses Marianne, Matmeyer, n. de Kaap de Goede Hoop.
 5 Sept. Minister Pahud, Pfeil, n. Batavia.
Heloetsluis 7 Aug. Jan Pieterszoon Koen, Verloop, n. Bat. — Minister Thorbecke, Bennik, n. do. — Beatrix, Verschoor, n. Swansea en Indië.
 13. Kamanglen, Smit, n. Bat.
 18. Australie, Jochems, n. Bat. — Brederode, Schoolwerth n. A. — Elise Susanne, Kuyt, n. Calc. via de Kaap Verdische Eil.
 19. Laurentius en Emilia, Knappert, n. Bat.
 27. Den Elshout, Bonjer, n. Bat.
 28. Alblasserdam, Pot; Hendrina, Pompe; Zalt-Bommel, Juta, al. n. Bat. — Rijswijk, Bijl, n. Bengalen. — Hebe, Kievijt, n. do. en Liverpool.
 30. Maria Adriana, v. d. Held, n. Bat.
 31. Souburg, Evers, n. Bat.
 1. Sept. Reijerwaard, Bruigom, n. Hongkong.
 2. Samarang, Dupain; Maria Agnes, Tange, beiden n. Bat. — Savier, Hoek, n. Bengalen.
 3. Hendrika, Verbeek, n. Bat. — Vrede, Terbrugge, n. Akyab.
 4. Christiaan Huygens, Iblower, n. Bat.

Tasel 9 Aug. Electra, Wegman, n. Liverpool en Australie.
 11. Mentor, Zijlstra; Rolufs, Castor, Esink; Alida Wilhelmina, Doornbos; Admiraal van Heemskerk, Koning, allen n. Bat.
 17. Johanna, Halbertsma; Elisabeth Antonia, Jansen, beiden n. Bat.
 24. Graaf van Nassau, Sanders; Anna Christina, Joon, beiden n. Bat. — Cesar, Hooglandt, n. Samarang.
 29. Julie en Claire, van Oosteroom, n. Bat.
 30. Margaretha Simonetta, Hoffman, n. Swansea, enz. — Clara Henriette, Wiegink, n. Akyab.
 31. Constantia, Kaleshoek, n. Bat.

1 Sept. Schoon Verbond, Veenstra, n. Bat.
 4. Provincie Drenthe, Beckering, n. Bat. — Waterloo, Duinker, n. Akyab.

Zierikzee 13. Aug. Schelde, Wilton van Reede, n. Bat.
 28. Elisabeth, Klok, n. Bat.
 30. Haamstede, de Boer, n. Akyab.
Veere 18 Aug. Commerce Compagnie, Horn, (v. Middelburg) n. Bat. — Paulius, Post, (v. do.) via Swansea n. Hongkong.

Zeiklaar.

Heloetsluis: Cortgene, Rijken; Maria Anna, Verschuur; Eva Johanna, de Boer; Vlaardingien, van Dusseldorp, allen n. Batavia.

Vreemde Havens.

Londen, 6 Aug. Fop Smit, Swart, n. Adelaide.
 7. Nederlands Indie, Wagner, n. Port Phillip.
 29. Salatiga, Besier, n. Bat.
Bij Deal 10 Aug. Orion, Borghorst, v. Dordt n. Bat.
 12. Fop Smit, Swart, v. Londen n. Adelaide.
 29. Den Elshout, Bonjer, v. Rotterd. n. Bat. — Elisabeth, Klok, v. Zierikzee n. Bat.
 2 Sept. Souburg, Evers, v. Rotterd. n. Bat.
Bij Dover 30 Aug. Hendrina, Pompe; Alblasserdam, Pot, beiden v. Rotterd. n. Bat.
 3 Sept. Reijerwaard, Bruigom, v. Rotterd. n. Hongkong.
 4. Samarang, Dupain, v. Rotterd. n. Bat.
Bij de Singels 10 Aug. Nieuw Lekkerland, Hoffman, v. Rott. n. Akyab. — Jan Pietersz. Koen, Verloop, v. Amsterdam n. Bat.
 28. Laurentius en Emilia, Knappert, v. Schiedam n. Bat.
Bij Beesier 16 Aug. Komanglen, Smit, v. Rott. n. Bat.
 24. Australie, Jochems, v. Rott. n. Bat.
 31. Clara Henriette, Wiegink, van Amsterdam n. Akyab.
Bij Wight 7 Aug. Oud Alblas, Kruijmel, v. Londen n. Bat.
Bij Portland 1 Sept. Admir. van Kinsbergen, Bouman, v. Akyab n. Rott. — Salatiga, Besier, v. Londen n. Bat.
Bij Goudstaart 13 Aug. Australie, Harten, v. Rott. n. Bat.
 30. Graaf van Nassau, Sanders, v. Amsterd. n. Samarang.
 1. Sept. Cesar, Hooglandt, v. Amsterd. n. Samarang.
Bij de Owers 13 Aug. Adm. v. Heemskerk, Koning, v. Amsterdam n. Bat.
Bij Falmouth 18 Aug. Mentor, Zijlstra, v. Amsterdam n. Bat. — Telegraph, Rolufs, v. do. n. do. — H. Willebrordus, de Boer, v. Hamburg, n. do.

Liverpool 12 Aug. In lading: Kallebokka, Fitch, n. Bat.
 20. Cornelia, Jaski, n. Bat.
 21. Electra, Wegman, v. Amsterdam, in lading n. Melbourne.
 5. Sept. Tweeklingster, Carst, n. Bat.
Newport-Moa 12 Aug. Maria, van Wulven, v. Middelburg vertrok 4 Sept. n. Bat.
 19. Wester Schouwen, de Vries, v. Amsterdam, vertrok 30 n. St. Thomas.

Cardiff 16 Aug. Bellona, Ten Ham, n. Melbourne.
 28. Broedertrouw, Hordijk, n. Hongkong.
Greenock 16 Aug. Stirling, Jamison, n. Bat.
 17. Pioneer, Ingleton, n. Bat.
New Castle 17 Aug. Zeiklaar Spijne, Krusinga, n. Cadix en Ayres.
 28. 4 Aug. Nassau, Wassenaar, v. Amst.; vert. n. Akyab.
Stockholm 9 Aug. Oscar I, Morck, v. Bat.
 11. Emma, Linck, v. Bat.
 15. Thea, Pipping, v. Bat.
 16. Stockholm, Ehler, v. Bat.
Elseleur 18 Aug. Sophia, Bern, v. Samarang n. Landocrona.
Nantes 7 Aug. Barval, Desbois, v. Bat.
Havre 27 Aug. Alphonsine Nicolas Cézard, Lebozee, n. Bat. en Singapore.
Bordeaux 20 Aug. Louisa Kroonprinses van Zweden, van der Linden, v. Akyab.
Gibraltar 16 Aug. Anna, Eoot, van Java, n. Falmouth.
St. Helena 3 Julij. Luctor en Emergo, Ouweland, v. Bat. n. Middelburg. — Anna Paulowna, Bek, v. Akyab n. Cowes.
 5. Maria Theresia, Radene, v. Bat. n. Noorweg.
 Allen hebben hunne reizen vervolgd.

Bij St. Helena 10 Julij. Kinderdijk, Ouweland, v. Akyab n. Cowes.
 Boston 6 Aug. Cossack, Bollard, v. Padang.

Scheepstijdingen.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn den 27 Aug. bevracht de navolgende (9) schepen, als:
 Voor Rotterdam: Gertrude, kapt. J. Lourens; Cornelis Wernard Eduard, J. M. Kleinhouwer.
 Voor Amsterdam: Elisabeth en Jacoba, kapt. J. G. Lucas; Burgemeester van Reenen, A. W. F. van der Meer van Kuffelen; Zeenymph, J. W. J. Witsen Elias; Maria Elisabeth; K. J. Jonker, v. Rott.; Duiveland, J. C. Viersma, v. Middelburg.
 Voor Schiedam: Louisa Jacoba Johanna, kapt. J. J. Deurholts, v. Rotterdam.
 Voor Dordrecht: Hoop van Capelle, kapt. J. R. Bok, v. Rotterdam.

Schepen in Lading.

Rotterdam. Naar Batavia, Princes Amalia, van Rhijn van Alkemade. — naar do. Gertrude, Lourens. — naar do. Bezoekie, Schaap. — naar do. Duiveland, Viersma. — naar do. Cornelis, Wernard Eduard, Kleinhouwer. — naar do. Samar. en Soerab., Hoop van Capelle, Bok. — naar Soerabaya, Estafette. Rietveld. — naar do. Davo, Wijtenhorst. — naar Java, Ternate, Cars Tz. — naar do. Herman, van Velthoven. — naar Padang, Borneo, Jansen. — naar Hongkong, Albrecht Beijling, Muller.
Amsterdam. Naar Batavia, Zeenymph, Witsen Elias. — naar do. en Samarang, Prins Frederik der Nederl., Rotgans. — naar do. do. en Soerabaya, Derkina Titia, van Zyp. — naar do. do. en do. Louisa Jacoba Johanna, Deurholst. — naar do. do. en do. Admiraal. Jan Evertsen, Kuiper. — naar do. do. en do. Burg. van Reenen, v. d. Meer v. Kuffelen. — naar do. en Soerabaya, Maria Elisabeth, Jonker. — naar Soerabaya, Diana, Willers. — naar Sydney, Stad Utrecht, Jaski.

Vertrokken Passagiers.

Van Rotterdam: Naar Batavia, per Cortgene, kapt. Rijken: de heeren John Trail en bediende, C. J. van der Schalk, J. van Vollehoven, J. Andriess, H. Dessauvage, van Zijl de Jong, van Anstel, C. van den Muysenberg, en 1 Indische bediende; — per Zalt-Bommel, kapt. Juta: de HH. Heiligers en J. W. Roelandt; — per den Elshout, kapt. Bonjer: de HH. Louis, Klammer en Weigand; — per Maria Agnes, kapt. Tange: de heer van Waardenburg, van Harlingen en mej. E. Wijnmalen, van Rotterdam; — per Minister Pahud, kapt. Pfeil: Dr. F. Junghuhn met echtgenoot, Mr. J. Schram met echtgenoot, Mevr. Meijer geb. Ude en meijfvr. de Gelder.
Van Amsterdam: Naar Batavia, per Prov. Drenthe, kapt. Beckeringh: de HH. J. Keizer van Bulderen; E. G. Keizer van Bulderen en 3 kinderen, C. M. Meijboom, Salverda v. d. Lande en bediende W. L. Bringolk en Echtgenoot en meijfvr. E. M. Siebenius Trip; — per Castor, kapt. Esink: de heer H. N. Hopman met echtgenoot en twee kinderen; — per Nederland en Oranje, kapt. L. van der Plas: de jonge heer H. J. Hofmeijer; — per A. R. Fatck, kapt. v. Duyvenboden: de heer Roesthoff met echtgenoot en kind; — per Telegraph, kapt. Rolufs, de heer L. O. P. Blom.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 4 September. Koffij. De markt bleef gedurende de vorige maand volkomen onveranderd, goed ordinaar Java was onder 32 c. niet te vinden, waartoe voor de consumtie het hoog noodige gekocht werd, terwijl het buitenland, in afwachting der veilingen, stil bleef. In de gisteren door de N. H. M. alhier gehouden veiling van 279,388 b. Java en 5095 b. Sumatra is alles verkocht; over het algemeen boven taxatie, ten gevolge van den levendigen kooplust en de talrijke orders die van alle kanten waren opgekomen.
 Tegen 13 dezer zijn eenige particuliere veilingen aangekondigd, bestaande uit 3411 b. Santos, getaxeerd op 23 à 29 c.; 2295 b. Domingo, op 29 à 29½ c.; 2849 b. dito, op 29 à 29½ c.; 936 b. Java, op 29 à 31 c.; 610 b. dito. Triage, op 20 c., en 4056 b. Domingo, op 20 à 29½ c.
 Thee onveranderd; in de op 29 Aug. alhier gehouden veiling der lading Crisis, van Foo-Chou-Foo, via Liverpool aangebragt, is alles tot prijzen, iets beneden taxatie verkocht.
 De jaarlijkse veiling van Java-Thee zal den 16den Oct. plaats hebben te Amsterdam; dezelve bedraagt 15,973/4, 2592/12 en 30/16 kisten. De veiling van 1854 heeft bestaan uit 19,230/4, 2486/12 en 228/16 k.
 Suiker. Sedert ons vorig berigt zijn de prijzen steeds rijzende geweest. De volgende partijen werden afgedaan: 1171 krans. Java, per Nederlands Koning, en 815 krans., zeilende per Tagal, beide tot Julij-prijzen; 3200 krans. Java, per Stephano en Vier Gebroeders, dooreen No. 16 à 35, Maats. cond., benevens 680 k. Havana No. 12 à 17 van 31½ à 35½; 684 krans. Java, per Mehmet Ali, No. 17 à 36, No. 10 à 11 à 32 en circa No. 11 à 31½. De stemming blijft zeer gunstig, en naar de laatste verkoopen te oordeelen is het artikel thans 1 à 1½ boven de in Julij besteedde prijzen aan te nemen.
 Rijst: Met belangrijken omzet tot vastere prijzen; de verkoopen sedert ons vorig berigt bestonden uit de volgende:

4,570 b. Java, per Albrecht Beyling, tot f 10
 4,500 » Laroug, per Twee Anthony, » » 8
 6,800 » Neeransie, per id., » » 8
 5,500 » id., zeilende per Dorthea Henriette, » » 8
 1,500 » Java tafel, per Oost-Indien, » » 14½
 10,000 » Neeransie, per Hoop van Capelle, » » 8½
 12,000 » id., per Straat Bahie, (zeilende), » » 8½
 900 » ongep. tafel, per Nederlands Koning, » » 13½

Gepelde soorten voortdurend gevraagd, doch door de hooge prijsvorderingen wordt de omzet veel belemmerd. Men noteert gep. Aracan f 10½; Voorloop ditto f 11½, a 12; gep. Java f 12 a 13; prima gepelde Tafel werd met f 16½ voor uitvoer betaald.
 Specerijen. Over het algemeen hebben zich de prijzen gesouteerd; in de laatste acht dagen was Notenmuscate meer gevraagd en voor No. 1 werd 155 c. betaald, terwijl de houders thans zeer gereireerd zijn. Foelie D 140 à 142 c. Nagelen op 39 à 41 c. gehouden. Peper steeds getocht en zeer schaarsch, in de afgelopen maand zijn 650 balen tot 28 à 28½ c. omgezet.
 De N. H. M. zal op 2 Oct. hare jaarlijkse veiling houden te Amsterdam.

Indigo zeer vast; ca. 70 à 80 k. werden gedaan met 10 à 20 c. avans op de Mei-veiling; de laatst aangebragte particuliere partijen bestaan uit ordinaire tot goede middel kwaliteiten, getaxeerd volgens de Mei-veiling, op 360 à 445 c. Men vraagt ca. 50 c. avans op de Mei-prijzen, doch tot deze prijzen ontbreekt het aan kooplust. Minder zoader handel. Van Batavia zijn, per Bulgerteyn, 1556, en per Erasmus, 2200 stuks Ruuder-Indien aangevoerd, die op 12 dezer bij inschrijving zullen aangeboden worden. Tot ferwen prijs zijn 1522 stuks Moulmain, per Batavia, verkocht.
 Banca-Tin. Sedert den gunstigen afloop der door de N. H. M. op 16 Aug. gehouden veiling, waarin alles tot f 74½ coulant verkocht is, zijn hier te Amsterdam circa 1600 bl. tot f 75 verhandeld. Het artikel souteert zich op dezen prijs, ofschoon in de laatste 14 dagen geene omzettingen bekend zijn geworden.

Droogerijen. Campher is vast op prijs, Chinese niet onder 60 c. te koop en Japanse op 65 c. gehouden. — Tamarinde blijft zonder handel. — Cubeben. De voorraad is zoo goed als opgeruimd, er is nog een speculant met 100 balen, die den buitensporigen prijs van 80 c. begeert. De waarde is niet meer dan 65 à 70 c. n. kw. — Lange Peper op 24 à 25 c. gehouden, maar men is nog ongenegen die prijzen in te willigen. — Rad. Galanga veel gevraagd, en ondervond bij eenigen handel eenige prijsverbetering van een paar gulden, onder f 18 is niet te koop. — Staranich gevraagd; intusschen blijft tot 52 c. te koop. Maar het laat zich voorzien de prijs hooger gaat. — Cassia Lignea met weinig handel. Tot 69 a 70 c. blijft gemakkelijk te koop. — Cassia Lignea Vera. Er is weinig afrek en kooplust. Die verkoopen wil, moet zich met een verlaagd prijs tevreden stellen, gewone soort is tot 24 c. afgegeven. Met Cassia Tigabala is het insgelijks flauw en van 26 à 35 t. n. kwal. te koop. — Cassia Fistula druk aangevoerd en tot f 2, misschien wel lager te koop. — Flor Cassia tot 100 c. aan de markt. — Olieum Cassiae blijft gevraagd. Er is f 7 bedongen en onder f 7½ is niet te koop. Olieum Anisi Stellati geheel uitverkocht. — Olieum Cajeputi. De 175 flesschen onlangs aangebragt, zijn à f 2½ verkocht. — Notenpeper. Tegen 2 Oct. zijn door de N. H. M. 47 kisten in veiling aangeslagen, waarvan 48 kisten die soort en 4 kisten 2de soort. Er wordt een willige afloop te vermoeden. Deze dagen is voor 1ste soort 100 c. betaald. — Geconf. Gember zonder hoemenswaardigen handel. — Sago, 299 kisten Siam Paerl, diverse korrel worden 2 Oct. door de N. H. M. geveild en zijn n. kw. getaxeerd van f 14 à 18. — Gum Damar was gevraagd en met vast omzet tot 36 à 38 c. Onder 39 en 40 c. is niet meer te koop; op 10 Oct. zullen door de N. H. M. 61 kisten geveild worden. — Gum Elastic is met veel handel f 2½ in prijs verbeterd, 1ste soort is weinig voorhanden, van de gewone 2de soort blijft groote voorraad, waarvan tot f 38½ aan de markt is. — Gutta Percha zonder handel, de partij, per Albrecht Beyling aangevoerd, blijft om den hoogen prijs, waarop die te staan komt, vooreerst van de markt, eerste soort is tot 50 à 55 c. te koop, maar vindt tot dien prijs geen afnemer. — Gum Benzoe flauw en zonder handel; op 10 Oct. zullen 38 kisten door de N. H. M. geveild worden. — Schildpad. De nog resterende 8 kisten van de aanvoeren per Gesine en Eugenie, bij de N. H. M. worden op 10 Oct. geveild en zijn getaxeerd f 18½ à 18½; nieuwe aanvoer had niet plaats, het schip de Susanna Geertuida met 5000 k. is hoogst waarschijnlijk verongelukt. — Bindrotting was zeer gevraagd, en de voorkomende partijen konden coulant tot verbeterde prijzen koopers vinden. Algemeen werden 1400 bussen per Bagoukie, en 3100, per Dusseldorp beide f 8½, 2497 bussen, per Albrecht Beyling f 7½, 1922 bussen, per Japara, f 7; 1949 bussen, per Nederlands Koning, f 7½. Door de N. H. M. is hare najaars-veiling op 10 Oct. aangeslagen en bestaat uit 178,107 bussen. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 178,107 bussen en die bij particulieren alhier 3015 bussen.

Laatste berigten.

Rotterdam, 7 Sept. Koffij: De afloop der veiling te Amsterdam en hier, heeft de verwachting overtroffen; de enorme afleveringen in de laatste dagen bewijzen, dat de behoeft den prijs maakte; voor zoo ver te oordelen accepteert het buitenland. In Ruwe Suiker ging tot de verhoogde prijzen nog het een en ander om; eergisteren werden 1838 krans. Java, zeilende per Mercator, No. 11 à 12 tot f 32½, verkocht. — Thee in een vast stemmig. Rijst willig; gep. Java f 12½ à 13. — Specerijen hooger; Noten No. 1, 154 à 156 c. gehouden; Foelie 142 à 145 c. — Java-Indigo blijft willig.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgeseild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.	Datum.	Naam.
October	19 Amerikaansch.	Chile.	L. G. Hollens.	New-York.	19 Julij.	Singapore.
"	"	Nederlandsch.	J. Lutein.	Hartlepool.	14 Junij.	"
"	"	Engelsch.	W. Mordy.	Sunderland.	28 "	Hongkong.
"	"	Nederlandsch.	G. H. Barky.	Nederland.	22 "	Batavia.
"	"	Amerikaansch.	C. Coqins.	Manilla.	21 Sept.	Londen.
"	17 Nederlandsch.	Flora.	A. A. van der Wyk.	Batavia.	4 Junij.	Anjer.
"	"	Atiat Toelwadoet.	C. F. Hardie.	Samarang.	13 Oct.	Rotterdam.
"	"	Amerikaansch.	J. Glasener.	Rotterdam.	12 Julij.	Batavia.
"	18 Nederlandsch.	Hugo Grotius.	A. Caine.	Adelaide.	14 Sept.	"
"	21 Engelsch.	Elizabeth.				

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.	Datum.	Agensen.
October	18 Amerikaansch.	schip Anna Kimball.	H. Howes.	Boston.	30 Junij.	Paine, Stricker en co.
"	19 Nederl. Indisch.	stoomb. Banda.	F. H. Schmidt.	Pontianak.	16 Oct.	B. Kopermit en co.
"	"	bark. Tatas Banjermassing.	Sarif Bahasoan.	Banjermassing.	6 "	D. N. Buys en co.
"	"	schoon. Antelope.	E. Mullus.	Boston.	19 Julij.	Paine, Stricker en co.
"	20 Nederl. Indisch.	bark. Maymoon.	Said bin Kasim.	Muntok.	13 Oct.	Coulster.
"	21 "	stoomb. Koningin der Nederlanden.	J. Prins.	Singapore.	18 "	MacLaine, Watson en co.
"	"	bark. Gaartje en Maria.	B. Wels.	Rotterdam.	23 Junij.	de Weerd, Ruyt en co.
"	"	Johanna Hendrika.	Haek.	Liverpool.	30 "	B. Kopermit en co.
"	"	Koning en Vaderland.	van Bruggen.	San Francisco.	22 Julij.	de Weerd, Ruyt en co.
"	"	Ytroom.	P. A. Deterding.	Paseroean.	14 Oct.	B. Kopermit en co.
"	"	Indisch. Almansoor.	Said Jahya.	Pamanoekan.	17 "	Coulster.
"	"	"	Sech Basaid.	Tagal.	18 "	D. N. Buys en co.
"	Franssch.	schip. Bisson.	Torchut.	Bordeaux.	17 Aug.	G. Suersmond en co.
"	22 Engelsch.	schip. Charles Homes.	Bowly.	Singapore.	3 Oct.	Busing, Schröder en co.
"	"	Nederl. Indisch.	R. Ballard.	Cocos eiland.	4 "	Adm. en co.
"	23 "	"	Kwee Tjoensing.	Cheribon.	"	Coulster.
"	"	bark. Kim Tekang.	Sech Barisa.	Indramayoe.	"	"
"	"	schoon. Schandar Salim.		Padang.	"	"
"	"	schip. Alasmanie.		Sumanap.	"	"
"	"	bark. Lachmadie.		Soerabaya.	"	B. Kopermit en co.
"	"	stoomb. Padang.	Persille.		"	"

